Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the ima-ges to determine what is correct.

GÖTEBORGS UNIVERSITET

N:R 22 (1013) TORSDAGEN DEN 31 MAJ 1906. 19:DE ÅRG.

IDUN
ILLUSTRERAD TIDNING FÖR KVINNAN OCH HEMMET

HUFVUDREDAKTÖR OCH ANSV. UTGIFVARE: FRITHIOF HELLBERG.

OTTILIA FERNANDER.

UNDER RUBRIKEN "Kvinnlig medaljör" lästes nyligen i pressen, att k. m:t tilldelat föreståndarinnan för Nya elementarskolan för flickor i Örebro, fröken *Ottilia Fernander*, medaljen i guld af femte storleken med inskrift: "Illis quorum meruere labores", att bäras å bröstet i högblått band med gula kanter. Det var med stor glädje och medkänsla Ottilia Fernanders många vänner mottogo underrättelsen om denna utmärkelse, alla väl vetande och kännande, att hennes mödor gjort henne däraf väl förtjänt.

Närmast föranleddes väl utmärkelsen nu af, att fröken Fernander med denna vårtermin uppnör med sin verksamhet som föreståndarinna för ofvannämnda skola efter att i 32 år med aldrig sviktande nit, intresse och kärlek för densamma offrat sina krafter och sin rika begåfning. Behofvet af hvila och lugn från det jäktande, utslitande skolarbetet blef henne dock slutligen öfvermäktigt. och har hon nu med ingåendet i sitt 60:de år öfverlåtit skolan i andra händer.

I början af 70-talet anställdes fröken Fernander som lärarinna vid den af fröken *Ida Eklund* nybildade flickskolan i Örebro och öfvertog vid fröken E:s afflyttning från staden 1882 föreståndareskapet för skolan, som därefter fick namn af "Nya elementarskolan". — En äldre elementarskola för flickor, den s. k. Risbergska skolan, har sedan längre tillbaka haft sin verksamhet härstädes.

Under oafbruten kamp, möda och försakelse — för egen personlig del — men ock under oaflåtlig förtröstan har Ottilia Fernander fört sin skola fram till den höga, både sedliga och intellektuella ståndpunkt den innehar. Med sin vakna intelligens har hon alltid följt med tidens kraf i hvad som rört undervisningsväsendet, pröfvat och utvalt det bästa. "Fernanderska skolan" har ock alltid varit känd för sina utmärkta lärarekrafter på alla stadier och inom alla läroämnen. Såsom biträdande föreståndare har t. ex. sedan 1893 lektor *Harald Borg* stått, och som skolans inspektor tjänstgjorde rektor *Lars Phragmén* ända till sin afflyttning från Örebro för några år sedan. Skolans nuvarande inspektor är rektor *Klas Melander*.

Huru älskad och vördad fröken F. är och varit af sina elever samt värderad och uppburen af dessas föräldrar och målsmän framgick bland annat af den hyllning, som ägnades henne på hennes 50-års-dag. — En redogörelse därför blef då införd i Idun. — Att denna kärlek fortlefver lika varm och innerlig hos den ungdomsskara, som nu är föremål för hennes fostrande verksamhet, framgick rörande tydligt, då det blef kändt, att hon skulle lämna skolan. Klagan, tårar och sorg förspordes då i alla klasser.

Att Ottilia Fernander med sin intellektuella begåfning, sin energi och sitt rika, varma hjärta icke skulle stå likgiltig eller främmande för de humanitära frågor och idéer, som röra sig i tiden, är naturligt. Och trots allt det maktpåliggande arbete, hon som skolföreståndarinna haft att utföra, har hon likväl tagit liflig del, ja, ofta varit den ledande själen, då det varit fråga om att omsätta och realisera de filantropiska, samhällsbevarande och samhällsupprättande idéerna. Så stiftades af henne 1893 Örebro K. F. U. K., hvars ordförande hon ock från början blef. Under flere år upplät hon kostnadsfritt sina skolsalar till föreningens möten och samkväm. Man hade där ett kärt och fridfullt hem, och ordf. sparade ingen möda att för tillfället förvandla skolsalarne till hemtrefliga, glada läs- och arbetsrum.

I oförgätligt och tacksamt minne skall ock Örebro K. F. U. K. hafva sin stiftarinna och första ordförande (som sådan afgick fröken F. 1897) samt de många goda, sakrika och intressanta föredrag hon såväl då som sedan inom föreningen hållit, än af rent andlig, uppbygglig art, än af historisk, litteraturhistorisk eller i öfrigt allmänbildande karaktär. Det må nu först som sist sägas, att Ottilia Fernander är en talarinna af rang. Omedelbart och ursprungligt har hon ordet i ovanligt hög grad i sin makt. Sundt, ärligt och öfvertygande verkar det på åhöraren.

Tillsammans med doktorinnan *Elsa Ribbing* stiftade fröken Fernander i början af det nya århundradet härvarande grenen af "*Hvita Bandet*". Efter familjen Ribbings strax därpå timade afflyttning till Palästina, stod fröken F. som ensam ledarinna af den nybildade föreningen, hvilken dock genom hennes nitälskan, väckande föredrag och varma medkänsla för i last och nöd sjunkna medbröder och systrar hastigt fick stor tillslutning och utvecklades till en särdeles lifaktig förening. Och ehuru hon till följe af sin upptagna tid icke heller här kunnat kvarstå såsom den ledande, har dock "Hvita Bandet" fortfarande i henne en verkligt aktiv medlem.

Man kan för öfrigt säga, att Ottilia Fernander gjort Hvita Bandets motto: "För Gud, för hem, för fosterland", till sitt i allt sitt arbete, såväl i det enskilda som offentliga lifvet.

Genom hennes exempel har tanken på att själf i någon mån gagna samhälle, hem och fosterland väckts till lif hos den skara ungdom, hon handledt och så har inom skolans högre klasser bildats en S. S. U. H.-förening, hvilken i skolans stora samlingssal får hafva sina enskilda möten och små samkväm. S. S. U. H.-föreningar finnas äfven i de öfriga läroverken och gemensamma fester med tal och sång förekomma allt emellanåt. Och för de unga, för sin sak lifligt intresserade medlemmarne står föreståndarinnan såsom den förstående, stödjande och hjälpande vännen och beskyddaren.

Till hennes arbete för de små samhällsmedlemmarne kan ock räknas den del, hon såsom medlem i verkställande utskottet af skollofskommittén för närvarande tager i de anordningar, som göras för en "Barnens dag" till förmån för skollofskolonierna.

Inom den verksamhetsgren af socialt-humanitärt arbete, som här har namn af "Frivillig fattigvård", har fröken F. ock tagit del såsom s. k. "fattigvårdare", hvars uppgift är att se till, följa och med råd och dåd, så vidt möjligt, bispringa den nödställda familj eller enskilde, man åtagit sig.

En sak, som af henne på det varmaste behjärtas, och för hvilken hon på det lifligaste intresserar sig, är frågan om *kvinnans politiska rösträtt*. I Örebro kvinnliga rösträttsförening tillhör fröken Fernander styrelsen. — "Det är icke," säger hon, "en strid om och för makt, kvinnorna härvidlag utkämpa, det är för rättvisa och rättfärdighet." Ottilia Fernander har under sitt mångåriga arbete för bibringande af gudsfruktan, sedlighet och nykterhet inom det samhälle, hon tillhör, lärt sig inse, att så länge kvinnan är i saknad af politisk rösträtt, alla hennes sträfvanden i de flesta fall komma att stranda mot denna mur af samhällsorättvisa.

Efter ett föredrag i rösträttsfrågan af fröken F. bildades för några veckor sedan en kvinnlig rösträttsförening i Kumla (Örebro län) med grefvinnan *Elin Lewenhaupt* — Säbylund — som ordförande. Fröken F. har för öfrigt blifvit kallad till åtskilliga platser för hållandet af såväl nykterhets- som rösträttsföredrag.

Hvad slutligen Ottilia Fernander inom det trängre umgängeslifvet är för sina vänner, kan endast rätt fattas af den, som fått glädjen och förmånen att räknas till denna krets. Genom sitt klara, skarpa förstånd, sin sunda omdömesförmåga och sanningskärlek samt sin ovanligt stora beläsenhet och förståelse i litterära frågor, är hon alltid centralpunkten i samvaron. Efter ett tankeutbyte med Ottilia Fernander har man alltid något godt, något sant, något af evighetsvärde i behåll.

Anna Ottilia Fernander är född den 21 april 1847 i Theda församling af ärkestiftet, där

hennes fader då var kyrkoherde. Han blef sedan utnämnd till prost och kyrkoherde i Åkerby och Jumkils församlingar af samma stift, där sedan Ottilias barndom och första ungdom förflöt. Sin hufvudsakliga undervisning erhöll hon i hemmet af informator tillsammans med sina bröder. Af hennes fint bildade moder, prostinnan Eleonore Fernander, dotter af psalmsångaren och teol. doktorn J. Åström, lades grunden, enligt Ottilias eget vittnesbörd, till den kärlek och det intresse för historiska och litterära studier, hvilka tillsammans med naturvetenskapliga alltid varit hennes hufvud- och älsklingssysselsättning.

Vid afslutningen fredagen den 1 juni, då fröken Fernander för sista gången tager farväl af sin skola, kommer den medalj, k. m:t tilldelat henne, att högtidligen till henne öfverlämnas.

FANNY CHRYSANDER.

SOMMARLAND.

FAGERT ligger Sommarland,
skog och fjäll sig sola.
Västerstrand och Österstrand
hafvets vågor spola.
Brisen öfver gattet yr,
skepparn genom skummet styr,
hörs vid rodret gnola.

Främling, sky ej Sommarland
för de dystra skären!
Skogen drager gröna band
genom landamären
längre in, och öfverfullt
flocka sig i mo och hult
blommorna och bären.

Sjöar blå i Sommarland
mellan bergen blänka,
spegla molnen, som ibland
klara droppar stänka.
Sol är vackrast efter skur.
Trastens visa, stämd i dur,
klingar i en sänka.

Skall jag prisa, Sommarland,
åsar eller slätter?
Skogigt, naket, du i brand
våra hjärtan sätter.
Lockar mer din natt, din dag?
Bägge äro ljusa — jag
väljer juninätter.

Blomma härligt, Sommarland,
dåra med idyller!
Ungdom svärmar hand i hand
och på månen skyller.
Doft af hägg och klöfvervall,
furens sång och forsens fall
oss med kärlek fyller.

FREDRIK NYCANDER.

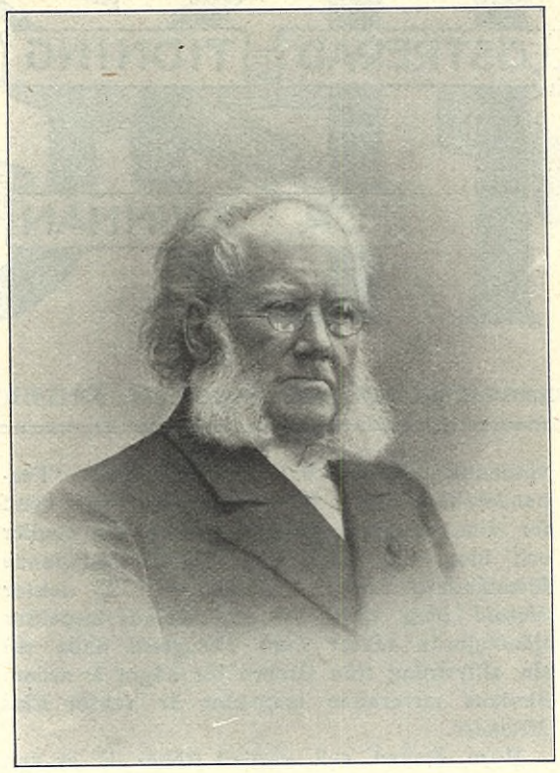

✝

HENRIK IBSEN.

BORTA VID Drammensvejen har en gammal diktare dött i dessa dagar. Det var längesedan han rörde vid plektern, men ändå är luften tung af hans sång, och hälst hvar gång vinden springer öfver på nord brusa hans melodier i crescendo, ty nordanvindens hvassa bett bor i dem.

Henrik Ibsen är död. Midt i Skandinaviens härliga vår slogs han till marken, och genom hans fall fick den nordiska dikten kungssorg.

Det är ej ofta människorna benådas med lyckan att få djupt och själsrenande sörja en skalds bortgång. Det sker endast, då skalden under ett helt lif gifvit sig själf i sin gärning. Men det kunna sällan våra diktare nu till dags. De ge oss sitt bläck, sin kalla intelligens, någon sällsynt gång sin själ.

Men för den nyss bortgångne norske diktaren, som genom ungdomens bittra kampår och mannaålderns bärsärkagång oaflåtligt stred för ideella lifsmål, blef hvarje nytt litterärt verk en flamma ur hans själ, en förnyelse och fördjupning af hans eget väsen, liksom det blef ett nytt kraf på släktet, en vidräkning med dess fel, en ljungande uppfordran till dess själfkänsla att icke lefva kvar i andlig försumpning.

Henrik Ibsen var idel eld och kampbegär under sitt tillknäppta yttre. Han ägde hatets dyrbara gåfva i en tid, hvarest sjuklig humanitet och unken samhällsanda hålla på att förorena lifvets bästa flöden, han förfogade öfver konstnärens skönhetskänsla, siarens fjärrblick och predikarens kraft. Ur allt detta växte en manlig diktargärning, fylld af idéernas röda blixtar och orkanens brus.

Efter att först ha ådragit sig människornas raseri, fick han deras öra, deras beundran och slutligen deras kärlek. Det sista, då de ändtligen började förstå, att hans bittra hat i grund och botten var sympati, och att han under sin svidande ironi ägde optimistens tro på det oförstörbara hos lifvets goda krafter.

Det blir framtida litteraturhistorici beskärdt att rätt mäta omfånget af den insats Henrik Ibsen gjort i sin samtids kulturlif och det inflytande han öfvat på dramatik och scenkonst.

Vi, som med egna ögon sett hans väldiga gärning växa och känt tryckningen af den stormluft, som stod omkring hans ensamma gestalt i Brand's och Per Gynts fjällvärld, skjuta hälst hvarje kritisk värdesättning åsido för att ägna hans minne vårt djupt kända tack för de lifsvärden hans snille gifvit oss.

E. H—N.

NÅGRA BILDER OCH INTRYCK FRÅN STOCKHOLMS ÄLDSTA FLICKSKOLA.

I DESSA DAGAR äger i Stockholm en ganska enastående minneshögtid rum, då Sveriges antagligen äldsta flickskola, *Wallinska skolan*, i samband med sin terminsafslutning firar utgången af sitt 75:te arbetsår. Några drag ur dess historia jämte ett och annat personligt intryck därifrån torde då kunna intressera en större allmänhet, så mycket mera som den insats läroverket gjort i det svenska kulturarbetet är verkligt betydande.

Skolan inrättades under samma namn år 1831 af den bekante historieskrifvaren Anders Fryxell, på initiativ af dåvarande pastor primarius Johan Olof Wallin. Dennes åsikter om uppfostran, hvilka där skulle förverkligas, voro för sin tid nästan revolutionära. Han ifrade sedan länge för en grundligare kvinnobildning än den, som meddelades i dåtidens pensioner. Att flickor skulle lära sig att tala något mer än det s. k. "språket" (naturligtvis franskan) och att spela klaver, det ansågs emellertid ofelbart skola förtaga dem all sann kvinnlighet, göra dem till riktiga "blåstrumpor". Exalterade anfall mot den nya skolan lästes i tidningarna, och det fordrades otvifvelaktigt Wallins hela inflytande och auktoritet, för att företaget skulle lyckas. Många generationers svenska kvinnor, som druckit ur den bildningsbrunn han öppnat, stå alltså i den största tacksamhetsskuld till den vidhjärtade och klarsynte biskopen och de män, som utförde hans idéer.

Skolan var under flere år den enda i sitt slag, men äfven sedan andra dylika anstalter vuxit upp, fortsatte den att gå i spetsen för utvecklingen på detta område, i det att år 1870 en gymnasiiklass inrättades. De gamla farhågorna döko då naturligtvis ånyo upp i pressen. Gymnasiet var ock i början fåtaligt besökt, men allteftersom kvinnans verkliga behof af grundligare bildning blef erkändt, steg lärjungeantalet. I våra dagar är Wallinska skolans gymnasium det största kvinnliga gymnasiet i Sverige. Hittills hafva 282 af dess elever aflagt mogenhetsexamen. Många af dessa ha fortsatt sina studier vid universitetet och intaga nu framstående platser i samhället. I lärjungeförteckningen återfinnas sådana namn som Ellen Fries, Karolina Widerström, Ellen Sandelin, Elsa Eschelson, Lydia Wahlström, Agnes Henckel, skolans nuvarande föreståndarinna, många andra att förtiga.

Sin lokal har skolan alltid haft i staden inom broarna, först vid Slottsbacken 6 och sedan en tid i n:r 30 St. Nygatan. Därifrån flyttades den år 1881 till sina nuvarande lokaler, Riddarholmen 7 och 9, hvilka förut i 60 år inrymt Stockholms Gymnasium. Det hvilar traditionens och de historiska minnenas hela tjuskraft öfver de två gamla gymnasiihusen, länkade vid hvarandra genom en öfverbyggd bro. Ursprungligen ha de utgjort en del af gråmunkarnas kloster. Hur många gånger har man icke föreställt sig fromma bröder smygande i bottenvåningens skumma gångar!

Då munkarnes roll i Sverige var utspelt, kommo husen i adlig ägo och användes senare som boställe för Riddarholmsförsamlingens kyrkoherdar. Om denna tid vittnar en gammal minnessten, som ännu förvaras i den vackra nedre

PELSVERK färgas ytterst väl af *Örgryte Kemiska Tvätt- & Färgeri A.-B., Göteborg*

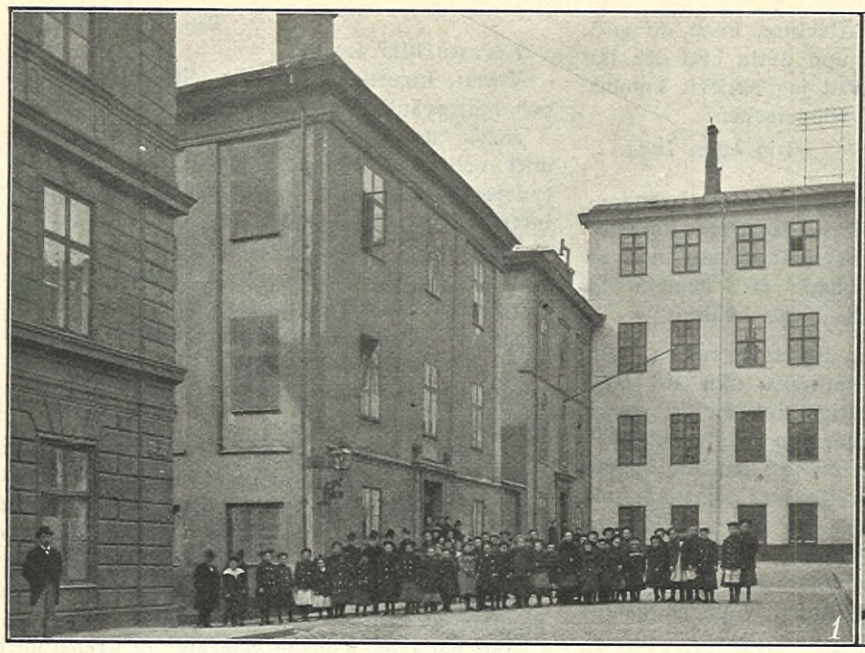

WALLINSKA SKOLAN PÅ RIDDARHOLMEN.

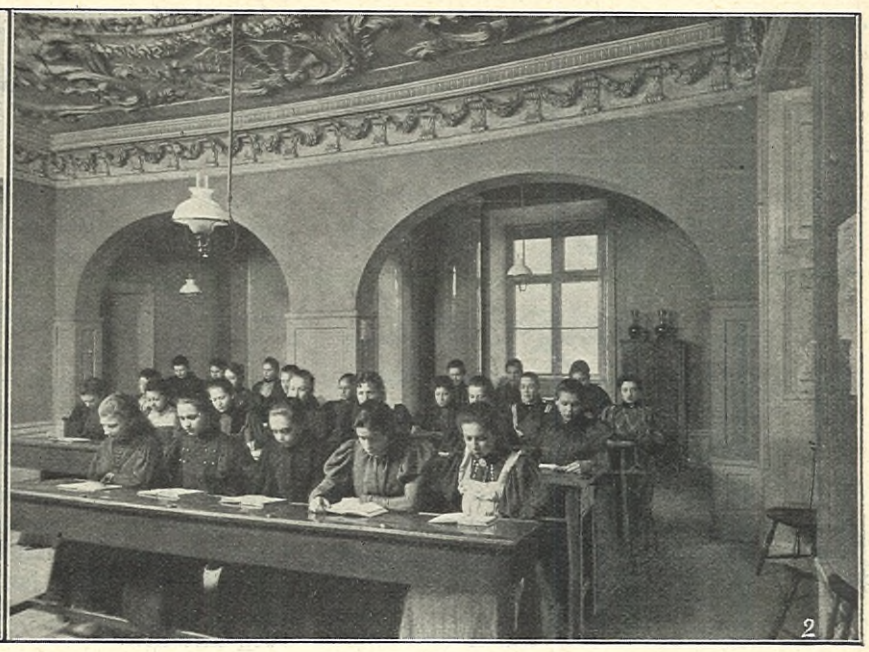

EN AF SKOLSALARNE MED DET RIKA PRAKTTAKET.

förstugan. Därifrån leder en ålderdomligt hvälfd trappuppgång upp till klassrummen, af hvilka en stor del vetta utåt Mälaren. Om gångna glansdagar talar särskildt ett stort rum med rikt utsiradt tak i stuckarbete. Det bästa af allt är ändå utsikten öfver Riddarfjärdens glittrande yta till de pittoreska södra bergen och kullarna inåt Mälaren. Den, som under det dagliga arbetet haft denna bild att fröjda sina ögon åt, kan icke så lätt tänka sig Wallinska skolan den förutan. Dock, så måste det blifva. För en nutida skolhygienikers blick te sig de gamla lokalerna nog ej i allo tillfredsställande. De ha med årens lopp naturligen blifvit för trånga. Då dessutom staden antagligen inom kort kommer att göra anspråk på hus och tomt för sina behof, har skolans styrelse gått i författning om anskaffande af andra lokaler. Man hoppas, att hösten 1907 ett nytt skolhus skall stå färdigt vid Tegnérlunden. Jag tänker, att de flesta af skolans vänner dock komma att sakna den gamla vackra ramen kring det brusande skollifvet. De gamla husen, kring hvilka så många generationers ungdomsminnen äro koncentrerade, komma väl då också att för alltid försvinna.

Hvad det dagliga skollifvet beträffar, kan det icke sägas förete några speciellt för Wallinska skolan utmärkande drag. Hvar och en, som gått i en större flickskola, vet ungefär, hur där går till. I detta föreningarnas tidehvarf finnas naturligen äfven där sammanslutningar af olika slag och för olika åldrar. Sedan några år existerar ett "Gymnasieförbund", ganska lifaktigt för öfrigt, som i vinter bl. a. anordnat tvänne aftonunderhållningar till förmån för Folkbildningsförbundet. Sammanträden med diskussioner, musik och dans pläga hållas ett par gånger i terminen, och Förbundet har nog uträttat åtskilligt för sammanhållningen och trefnaden inom gymnasiet. Under årens lopp ha dock vissa traditioner utbildats, som sakna motsvarighet på annat håll. Dessa knyta sig till årets stora händelse, studentexamen, som här kanske mer än på många andra håll blifvit en hela skolans klang- och jubelfest.

De Wallinare, hvilka en gång genomlefvat den där vårdagen, som börjar med sådan spänning och slutar med sådan fröjd, de ha ett gemensamt minne, som alltid måste skimra för deras hågkomst med vårsolens och ungdomsglädjens klaraste glans. De se för sitt inre öga den annars tysta och folktomma platsen mellan kyrkan och skolan fylld af blomsterförsedda föräldrar och vänner samt innantör det uppsluppna slagsmålet om de nyförvärfvade segertecknen. De höra kamraternas hurrarop, som genljuda från de gamla murarna rundt omkring, då de träda ut, strålande under sina mössor. De se hur de till slut, vederbörligen blomstersmyckade, under tonerna af "Sjung om studentens lyckliga dag" tåga arm i arm rundt sin gamla kära kyrka,eskorterade af ett beundrande garde.

Men Wallinarna nöja sig icke med denna enda hyllning. Några dagar efter examen kommer "Gullvifvedagen". Då taga skolan och studenterna riktigt farväl af hvarandra. Alla, som kunna, ha den dagen tagit gullvifvor med sig till skolan, ju mera, dess bättre. Då det ringt till frukostlofvet, komma de nybakade studenterna upp i samlad skara. I den gamla hvälfda trappan mottagas de under ändlöst jubel af ett formligt blomsterregn. De kunna icke se upp för flygande gullvifvor. Somliga få långa girlander kastade om halsen. Alla få de mössor och klädningar öfverhöjda af doftande blommor. Golfvet täcks som af en gul matta. I stora bönsalen samlas man då. Där hållas vackra tal på både vers och prosa, och där hurras i oändlighet för allt möjligt, från skolan, kamraterna och fosterlandet till gamla Lotten, som kommer in för att sopa upp gullvifvor. Hyllningar och omfamningar vilja aldrig taga slut. I mångas ögon lyser det fuktigt. Afskedet från "gamla Wallinum" kan ej gärna vara oblandadt fröjdefullt. Visst ser framtiden fri och ljus ut, men det är så mycket härligt man lämnar bakom sig för alltid . . .

Se de månne ut som lärda "blåstrumpor", de glada, hvitmösseprydda flickor, som årligen lämna det gamla gymnasiet? En och annan kan väl vara blek och förlänt efter vårens plugg, men det torde allt få skrifvas på hennes egen räkning. Skolans mål har aldrig varit att utbilda några "lärda i stubb". Den vill framför allt uppfostra goda karaktärer och genom bibringandet af grundliga kunskaper göra sina lärjungar till nyttiga samhällsmedlemmar. Johan Olof Wallins lifskraftiga tanke har utvecklats klokt och sundt, och jag är viss, att den ärevördiga skolans många vänner öfver hela landet skola instämma med mig i den varmaste tillönskan af fortsatt framgångsrik verksamhet under en lång framtid. Måtte alla vackra gamla traditioner och alla fruktbärande nya tankar, som utvecklats i gymnasiihusen på Riddarholmen, växa kraftigt vidare inom de nya murar, som snart skola mottaga "gamla Wallinum"! EN F. D. LÄRJUNGE.

UNDER DE GAMLA TRAPPHVALFVEN.

STUDENTSKORNAS TÅG KRING RIDDARHOLMSKYRKAN.

Lagermans flytande putspomada BON AMI.

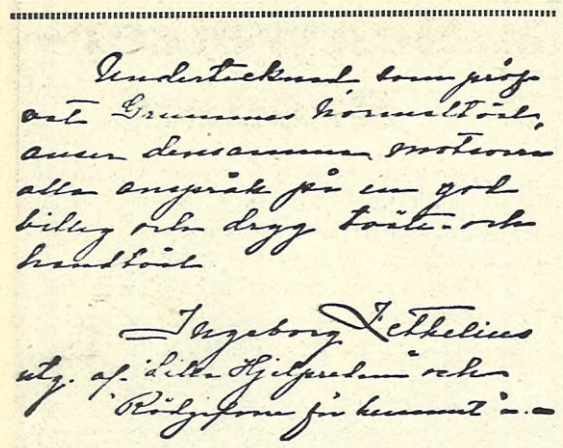

SEXTON—TJUGU—TJUGUNIO. URVAL UR EN KORRESPONDENS AF ANNA PETRI.

Den 12 april 1892.

RARASTE RARING!

Fastän läxorna äro alldeles nedrigt svåra — Bergstedt hade visst grälat med sin fästman, för hon var vid ett gräsligt lynne och gaf oss 11 sidor i historien, kan du tänka dig!!! — så *måste* jag ändå skrifva till dig, som jag lofvade, darling!

Han var alldeles förtjusande i dag! Det var bra stor otur för dig att din mormor just råkade ha sin födelsedag på en fredag, så gräsligt synd om dig att behöfva resa ifrån hans lektion! Jag satt riktigt och kände, hur dina tankar voro hos oss mellan 1—2. Jag ska' väl börja ifrån början och beskrifva hela den gudomliga timmen för dig.

Han kom som vanligt ett par minuter för sent och bugade sig djupt på sitt vanliga, halft ödmjuka, halft öfverlägsna sätt, innan han satte sig. Så rättade han litet på sin halsduk — han hade den där blåprickiga, som klär honom så härligt — och hans drömmande mörka ögon flögo öfver klassen. Och så frågade han, gissa hvad, du lyckliga ost? Jo: "Ärr frröken Krrantz sjuk?"

Vet du, det låg riktigt en dallring af oro i hans röst. Han skorrade förresten alldeles ovanligt förtjusande i dag. Lisa svarade att du var permitterad för i dag och i morgon, och lektionen började. Vi voro dumma som vanligt allesammans utom Märta, som med sitt vanliga pedanteri hade slagit i sig alltsammans, så hon kunde det fullkomligt som om hon läst innantill. Det sättet tror *hon* ska' ta' honom, men hon känner inte männen! En välfriserad lock, en skälmsk blick — det gör tusen gånger mer! "Das ewig weibliche", se därpå hänger det!

Vet du, att mamma hade träffat honom på supéen hos rektorns i går och frågat honom, om han tyckte, att 8:de klassen var svår att hålla reda på, och då hade han smålett och svarat, "att den där fredagstimmen var en riktig uppfriskelse efter hela veckans arbete med pojkslynglar af olika åldrar, *fast* han just inte märkte, att han lyckades intressera de unga damerna för matematiken —!" Var det inte det jag kunde tro, du! Jag var framme vid taflan och ritade och jag redde mig jämmerligt, för det var en nedrigt svår figur, men han kom och hjälpte mig och förklarade och ritade. Jag stirrade drömmande på honom, medan han talade, och då han slutligen såg mig rakt in i ansiktet och sade: "Nu förstår fröken säkert?" så möttes våra ögon och mina blå drunknade för en lång sekund i hans bruna. Jag kände att jag blef röd som en ros. Han behärskade sin förvirring, men jag såg tydligt att han rodnade. Jag vände tillbaka till min plats, ett rof för den starkaste sinnesrörelse. Å, hvilket ögonblick! Jag glömmer det inte i hela mitt lif —

— Nej, nu måste jag, sluta, annars blir jag olycklig för historien! Älskling, hvad du gör, så bränn ögonblickligen upp detta bref och låt aldrig en stafvelse af hvad jag skrifvit komma öfver dina läppar. Auf wiedersehen!

Din egen Inga.

P. S. Kom ändtligen upp till mig på söndageftermiddag, så fort du är hemkommen, käraste! Jag väntar dig vid en skymningsbrasa med en ask violpastiljer — de hade fått hem en ny sort, hörde jag på kondis i går kväll.

P. S. Kan du tänka dig att på rasten säger Märta med sin mest satiriska min till mig: "Jag undrar, om du verkligen inbillar dig, Inga, att han inte genomskådar din tillgjordhet och ditt sjåperi!" — "Snälla du, jag kan inte hjälpa, att jag inte är ett snille med slätt hår och smutsiga kragar," svarade jag henne. Hennes krage var verkligen fullkomligt *grå* i dag, vet du! Nej, nu *måste* jag sluta. Jag är så nervös, så jag kan gråta, när jag tänker på Bergstedt och historien!

Den 15 jan. 1896.

Kära lilla Louise!

Tack för ditt så kärkomna bref i julas, lilla du! Det är verkligen inte så ofta vi höra något ifrån hvarandra nu för tiden. Att skrifva en gång i veckan, som vi höllo i med så troget första året efter skolans slut, det är väl mycket, men nog kunde vi korrespondera en gång i kvartalet åtminstone! Du vill väl höra litet om hur världen lefver med mig, eller hur? — Jag har verkligen haft gudomligt roligt i vinter, vet du! Vi ä' ju med litet hvarstans nu se'n pappa blifvit landskamrer, och här har varit vådligt mycket tillställningar. Först nyårsbal, charmant och festlig — jag öppnade balen med dansledaren kapten Steen, ovanligt treflig — så den 3 januari hos landshöfdingens, där jag hade en baron v. Gardt till uppvaktande, arfvinge till en half million och ett slott, kära du! Men jag trifs ändå bra mycket bättre med unga löjtnant Ridderstedt, som inte har ett öre, stackars gosse. Ja, så hade ungherrarne ett slädparti, som slutade med middag och bal hos öfverste Bergs. Sven Ridderstedt körde för mig och vi hade förtjusande. Så i går var det supé med dans hos rektorns. Där var mest skolkarlar förstås, och det är nu inte min specialitet. Kan du tänka dig hvem jag träffade där? Jo, vår gamle vän och lärare, doktor Sjöberg, som kom fram och gjorde sig igenkänd! Han måtte blifvit adjunkt här vid skolan i år. O du, hvad jag hade roligt invärtes, när jag kom ihåg hur vi beundrade honom i skolan. Skolflickor ä' ett roligt släkte, du! Men man hade ju aldrig sett en karl på den tiden.

Han förefaller gränslöst tråkig och platt, föraktar synbarligen snygga gångkläder och har inte spår till sätt. Nej, vet du, jag kan inte hjälpa att jag trifs med militärer, det är ändå något annat med dem. Det där typiskt "civila" kan jag rakt inte förlika mig med — åtminstone inte på baler.

I nästa vecka ska vi ha en liten svängom här hos oss — ack, om du kunde komma med ändå! Men det går väl inte. Vännen Sjöberg komme du inte att träffa, jag tycker inte han passar till dekorationspjäs, och som dansör är han totalt omöjlig. Lika gärna valsa med en grindstolpe! Ja, det är nedrigt att göra narr af sina gamla flammor på det här sättet — men, kan jag hjälpa att idealerna växla?

Nej, farväl nu för denna gång! Jag hinner nätt och jämnt att göra mig snygg och kamma om mig till 7, då Sven Ridderstedt kommer och hämtar mig. Vi ska' åka skridskor tillsammans några stycken ungdomar. Bäst att njuta af isen, medan den varar! Skrif ändtligen snart!

I största hast din Inga.

P. S. Förlåt slarfvet!

Den 18 okt. 1905.

Käraste lilla Louise!

Varmt, innerligt tack för ditt så kärkomna och hjärtevänliga lyckönskningsbref!

Jaså, "du blef så förvånad, när du fick se mitt och Carl Sjöbergs namn under den betydelsefulla rubriken Förlofvade!" Ja, jag säger intet om det, ty jag försäkrar dig, att det var en fullkomlig öfverraskning till och med för mina närmaste. Inte ens lilla mamma anade något förr än helt nyligen. Jag har ju alltid hållit på kvinnans självständighet och alltid varit fast besluten att aldrig gifta mig. Men — när "den rätte" kommer, så ramla alla våra föresatser som korthus!

Jag är så innerligt lycklig, vet du, lilla Louise? Han är så god, allvarlig och intelligent, ett verkligt stöd, som jag känner att jag i alla lifvets skiften med förtroende skall kunna luta mig till.

Det var i somras vi träffades igen, efter att på flere år inte ha sett hvarandra.

Jag hade en månads semester och reste med lilla mamma — som allt är mycket förändrad och har blifvit bra gammal på dessa 6 år, som gått se'n pappas död — till Sundforssa lilla badort i Småland. Och där var han. Jag behöfde bara se hans vackra, djupa ögon än en gång, för att de gamla känslorna från skoltiden skulle vakna med förnyad styrka. Du, min kära barndomsvän, vet ju bättre än någon, hur han alltid varit mitt ideal! Nu är han sedan flere år lektor i Malmö och är mycket ifrig att redan på nyåret få reda mig ett bo.

Jag lämnar min plats här på kontoret den 1 december och så blir bröllopet i all enkelhet någon gång i slutet på januari. Så upplöses vårt lilla hem här och mamma flyttar till bror Henrik i Stockholm.

Det vore *så* roligt, om du kunde komma till bröllopet, jag längtar att få visa dig min Carl — han är sig verkligen så precis lik som i 8:de klassen!

Du får förstås veta dagen och timmen litet längre fram; hjärtligt, hjärtligt välkommen, om du vill och kan! Din varmt tillgifna lyckliga barndomsvän

Inga.

NÄBBAR OCH KLOR. ETT HALFT DUSSIN SNAPSHOTS.

VI.

I DEN STORA matsalen var efter intagen kvällsmat samladt ett blandadt sällskap af det slag, som man endast träffar på i ett pensionat i en större stad: några unga herrar och damer, som studerade för att kunna bli självförsörjande människor, några, som redan voro det, och en del, som aldrig skulle bli det.

Några af damerna, de äldsta på platsen, sutto i förmaket, som man kallade den långa, knöliga soffan med det trasiga och smutsiga öfverdraget. Herrarne hade grupperat sig rundt omkring, men vid matsalsbordet under gaskronan satt en ung dam och läste. Man fick det intrycket, att hon ej skulle suttit här, om inte fotogenen, som inackorderingarna fingo bestå sig själfva på sina rum, varit så dyr och odryg.

Dörren från tamburen gick upp, och till sällskapet sällade sig en flicka på 20 år ungefär, en liten fyllig varelse med ljust hår, om hvilket alla herrarna kunde svurit, att det ringlade sig i naturliga lockar. Hon var naiv och i allmänhet gladlynt, och därför väckte det så mycket större uppseende, när denna herrarnes favorit sjönk ned i förmaket och tillkännagaf i bestämd ton, att hon ville dö.

Ingen frågade henne emellertid om orsaken, ty när en ung dam på tjugu år önskar, att hon

IDUNS VÅRKATALOG.

I alla boklådor och hos alla Iduns kommissionärer; pris 50 öre.

Expedieras äfven direkt från Iduns expedition till alla platser där återförsäljare icke finnes, om 50 öre insändes i postanvisning. Pappersmönster till alla i katalogen förek. modeller erhållas till billigt pris från *Iduns Mönsterafdelning, Stockholm.*

vore död, är det antingen sjögången, som är för häftig, eller han, som underlåtit att skrifva på fyra dagar.

— Brefven kan ha kommit bort, tröstade någon.

— Dom brukar aldrig komma bort, sade den lifströtta dystert. Och nu uthärdar jag inte den här oron längre. Ack, om jag vore död!

— Tag exempel af fröken Linde, sade den medelålders fröken, som intog hedersplatsen i förmaket, och som förtärdes af bitter jalousie mot nämnda dam för ingeniör Ingelssons skull, se på fröken Linde. Hon *får aldrig några bref,* — detta var i det närmaste sanning — men *hon* önskar sig inte döden. *Allt annat.* Med "allt annat" menade hon ingeniör Ingelsson. Man tittade allmänt på fröken Linde, hon, som satt och läste vid matbordet, emedan hon inte hade råd att bränna fotogen i sin egen lampa.

— Nej, sade fröken Linde långsamt, jag önskar mig af princip aldrig döden, så folk hör det. Hennes mörka ögon vandrade öfver sällskapet och stannade på den lilla blonda, som fortfarande såg ut att vilja dö. Det kom ett drag kring hennes mun, som man möjligen skulle kunna kalla ett leende, men i så fall var det hvarken "ljust" eller "godmodigt".

— A propos döden, har herrskapet lust att höra en historia?

Fröken Linde hade bott på pensionatet ett helt år, men aldrig förr hade hon frågat, om man ville höra en historia. Så det är tydligt att man ville.

— Ja, detta, som jag nu tänker berätta, hände för ett par år sedan en flicka, som jag var vän med. När hon var 22 år, förlorade hon något, som hon höll för att vara ganska dyrbart — vi kunna ju säga sin ungdom med allt, som hör därtill, tro, hopp, kärlek och liknande. Det är så lätt sagdt: förlora sin ungdom. Men att upplefva det, fann hon förfärligare än något hon kunde tänka sig. Hon önskade sig naturligtvis döden, alldeles som ni, fröken Johansson — berätterskan fäste åter sin blick på den lilla blonda. — Hon grät, hon tiggde och bad sina närmaste att få dö, men när hon i stället fick brom och ofvanpå järnpiller med arsenik, blef hon rasande. Sedan grät hon icke mera, åtminstone aldrig mellan 7 f. m. och 10 e. m. och bad dem icke mer om den saken — och inte om något annat heller. I stället vände hon sig till Gud och uppmanade honom i hetsig ton att låta döden komma i hennes väg. Ty att taga sitt lif fann hon ruskigt, hon hade en mor i lifvet.

Om det nu var bönen eller ej, men något inträffade, — en stor olyckshändelse, och Gud förde flickan intill dödens port. Hon hade nyss förut suttit bland en hop glada människor och tänkt, att om döden nu komme, skulle hon ta emot den utan att röra en lem för att värja sig. Den kom — plötsligt, förfärligt, det var en svår olycka. Det hade varit lättare för henne än något annat att dö, hon hade icke behöft mer än underlåta att göra något för sin räddning. Under en sekund, som föreföll henne lång nog, öfvervägde hon för och emot. Hon och döden sågo hvarandra i ögonen. Det var en otäck syn, hon vände sig bort. Och under de närmaste minuterna arbetade hon, lugnt men ihärdigt, på att rädda det lif hon bedt Gud och människor befria sig ifrån. Hon klarade sig, kanske just därför, att hon icke var nog förälskad i lifvet för att mista besinningen, när lifhanken kom i fara. En hel del andra personer miste däremot lifvet vid detta tillfälle, emedan de gripits af panik och blefvo som galna och gjorde allt hvad dåraktigt var.

För flickan blef lifvet icke lyckligare eller gladare efter denna händelse. Men hon önskar icke mera att få dö. Hon har sett för många människor i dödsångest och varit för nära döden själf för att göra det. Och allt hvad lifvet sedan bragt henne, har hon burit utan klagan med slutna läppar och stolt tålamod. Ty sedan hon en gång stått med döden i den ena handen och lifvet i den andra och självfvilligt valt lifvet, anser hon sig ha förlorat rätten att beklaga sig.

Det vore synd att säga, att hon älskar lifvet. Men hon är "hellre en dagakarl på jorden". — Hon tystnade och tog åter till sin läsning.

Den lilla blonda reste sig och gick i detsamma, det såg ut som om hon varit stött, emedan uppmärksamheten flyttats öfver från hennes person och sorger till en annans. En och en följde sällskapet så småningom exemplet, till dess att fröken Linde blef ensam. Hon skulle just gå äfven hon, då ingeniör Ingelsson kom tillbaka och hejdade henne.

— Ni har aldrig låtit mig veta om ert förflutna, sade han förebrående. Men ni kan bara af en nyck sitta utan vidare och låta hela pensionatet få reda på saker och ting, som ha samband med det viktigaste och bittraste i hela ert lif!

— Tror ni då, att man kan lefva under samma tak som den lilla ljusa i så många månader som jag gjort, utan att till slut öfvermannas af frestelsen att säga till henne: "Ni är en gås, fröken Johansson, det är däremot inte jag." Ty ni förstod väl, att det var det långa talets korta mening? För resten, hvem säger, att era slutsatser äro riktiga? Och om jag också talat om "det viktigaste och bittraste i hela mitt lif" — ni har aldrig frågat mig om något.

— Just därför skulle ni berättat det för mig. En gång, en kväll, då vi varit ensamma här inne, och då det varit så pass skumt, att jag inte kunnat urskilja ert ansikte. Jag hade inte tänkt om *er* att ni skulle sätta er midt under en gaskrona, med hela patrasket framför er, och slå upp er själ på vid gafvel. De där drumliga teknologerna och den vämjeliga aktören och den närgångne murfveln — hur kunde ni? Som om det inte vore nog att veta, att de förbannade lymlarne skola ha rätt att sluka ert vackra ansikte och er figur hvar dag med blickarna — ni skall också göra er själ lik en —

Fröken Linde var förskräckligt blek. Det var länge sedan någon tagit sig an *henne,* hennes stackars heder och ära. Och att höra denne präktige gosse, som älskat och aktat henne, emedan han inte vetat hvem hon var, att höra honom tala på detta sätt, var nästan en smula mer än hon kunde bära. Förstod han då icke? Hvarför vände han henne icke ryggen och gick? Frestelsen att hålla honom kvar kom öfver henne, häftig, öfvermänsklig. Hon slöt ögonen och återkallade i minnet syner ur det förflutna. Det gaf henne mod.

— Hörde ni inte, frågade hon, hvad mr Goldwin, han, som reste i förra veckan, sade till mig: *Miss Linde, you have a genius for the perverse.* Ni frågar, hur jag kunde . . . Nåväl, där har ni förklaringen. Jag kan inte ge er någon annan. Och, hör på, ni skall inte — offra — en tanke — vidare — på mig. Godnatt.

Från den dagen behöfde ingen af de andra damerna på pensionatet se snedt på fröken Linde för ingeniör Ingelssons skull.

Fröken Linde sökte öfvertyga sig själf om att detta var just hvad hon hela tiden önskat och åsyftat.

THE LAUGHING WATER.

Glöm icke

Kvinnornas rösträttspetition!

Äkta Schweizer-Broderi.

Rekvirera prof och modeplanscher å våra halffärdiga, broderade, hvita, **tvättäkta battistklädningar** från kr. 23.50 till kr. 43.50 för hela klädningen.

Vi sända de utvalda klädningarne **tull- och portofritt** till bostaden.

Schweizer & Co., Luzern F 8 (Schweiz).

Sidentygs-Export. — Kungl. hoflev.

"Iduns julnummerpristäfling."

JÄMT ETT HUNDRATAL täflingsskrifter ingingo inom den utsatta tiden i den pristäfling af ofvanstående namn, som utlystes i Idun nr 11 för i år. Af dessa var ungefär hälften prosaskisser, de öfriga poem.

Den nu verkställda granskningen har gifvit vid handen att — ehuru visserligen intet af de inkomna alstren kan sägas vara af några synnerligen betydande litterära förtjänster — dock flere af prosauppsatserna äro underhållande och läsvärda och att ett af poemen framför de öfriga utmärker sig genom sitt goda uppslag och utförande.

Under sådana förhållanden ha vi ansett rättvisast att fördela det för prosaberättelserna utfästa beloppet på följande sätt:

Etthundratjugufem (125) kr. till författarinnan fröken *Maria Jouvin*, Örebro, för novellen "*Tyst jul*".

Etthundratjugufem (125) kr. till författarinnan fru *Jane Gernandt-Claine*, Baku, för novellen "*Syrenerna eller ingeniör Bexells julafton*".

Sjuttiofem (75) kr. till fröken *Elin Wägner*, Helsingborg, för novellen "*Glädjeliket*".

Sjuttiofem (75) kr. till fru *Anna Nordenström-Erikson*, Arboga, för novellen "*Barnbarnet*".

Det i poesitäflingen utfästa priset af *Etthundra (100) kr.* tilldelas herr *Johannes Linnman*, Djura, för poemet "*Julotta*".

Af öfriga täflingsskrifter önskar redaktionen inlösa följande prosauppsatser: "*Jul*" af *Sven Finne*, "*Byrålådan*" af *Lilly*, "*Min grannfru och jag*" (utan signatur) samt "*Barnkammarfolket*" (utan signatur), och behagade dessas författare snarast ge sig tillkänna för redaktionen i och för uppgörelse.

Samtliga öfriga prisskrifter torde afhämtas inom juni månads utgång, efter hvilken tid kvarliggande manuskript makuleras.

Stockholm 31 maj 1906.

Red. af Idun.

LUZERN

Förnäm vistelseort under våren.

G:D HOTEL NATIONAL.

Härligaste läge vid Vierwaldstättersjön. Rum från 4 kr. Ill. prospekt gratis.

BARNENS DAG.

STOCKHOLM i karnevalsstämning! Ett brusande folklif på alla hufvudgator, brokiga typer af båda könen, som satte lysande färgfläckar i det mörka människovimlet såväl genom sina kostymers kulörer som sina lynnens uppsluppenhet . . . Skratt och hälsningar, muntra tête-a-têter, förtroliga replikskiften, sprittande pajasso-upptåg — allt utmynnande i en bevekande vädjan: "En slant till Barnens dag!" framsagd ömsom af klingande barnaröster, ömsom af mjuka kvinnostämmor eller på bred provinsdialekt af någon rödkindad bondtyp med handklaver och skinnkaskett.

Hela Sturegatan en storstadsaveny med internationellt folklif, den af ljusgröna björkar inramade Idrottsparken en vauxhall, bjudande på alla möjliga förlustelser, och ett animeradt marknadslif, hvars älskvärda och skönhyade försäljerskor från Castiliens berg och Ungarns puszta m. fl. fjärrbelägna orter spelade fresterskor med afgjord framgång.

"Gamla Heidelbergs" Karl Henrik och Käthie i hr Anders de Wahls och fröken Astrid

BILDER FRÅN "BARNENS DAG" I STOCKHOLM 23—24 MAJ. FESTTÅGET OCH GATULIFVET. 1. FESTTÅGET PASSERAR KARLAVÄGEN. 2. TÅGET PASSERAR STRANDVÄGEN. 3. TÅGET PASSERAR GUSTAF ADOLFS TORG. 4. HR ANDERS DE WAHL OCH FRÖKEN ASTRID TORSELL I SIN SYRÉNSMYCKADE DOGCART. 5. "DE OLIKA ÅLDRARNE". 6. "FOLKDANSEN". 7. GATUSÅNGARE. 8. "HEMSLÖJDEN". 9. FRU HILDA CASTEGREN SOM GEISHA. A. BLOMBERG FOTO.

Torsells populära personligheter tiggde kungligt och fingo kungliga recetter, fru Castegren sjöng, fru Emma Meissner sålde vykort o. s. v.

Och hela Stockholm befann sig bägge dagarna i ett rus af oförfalskad munterhet.

Direktör Claës Virgin, den outtröttlige och skicklige igångsättaren af hela denna väldiga välgörenhetsapparat, förtjänar en varm eloge för sitt oegennyttiga arbete. Likaledes är det ej mer än rätt och billigt att komplimentera hr Arpi för de vackra och lyckade dekorativa arrangemangen samt den i festtåget och marknaden medverkande stora personal af unga och gamla, rika och fattiga, hvilka på ett så smärtfritt sätt tömde våra börsar till de fattiga barnens förmån.

Till sist är det oss ett nöje att få markera ännu en arbetsinsats, som, visserligen ej synlig i vimlet af den stora Barnens dag-karnevalen, utan gjord så att säga i maskinrummet, där festens alla trådar löpte samman, utförts af fröken G. Norman. Den unga damen, dotter till stadsmäklaren Anton Norman, har under flere år tjänstgjort å asuransbyrå,

BILDER FRÅN "BARNENS DAG" I STOCKHOLM 23—24 MAJ. MARKNADEN I IDROTTSPARKEN. 10. POSTKONTORET. × DIREKTÖR VIRGIN. 11. BLOMSTERPAVILJONGEN. 12. CIGARRPAVILJONGEN. 13. CHAMPAGNEBUFFETEN. 14. KONDITORIET. 15. SMÖRGÅSBUFFETEN. 16. FRÖKEN MARGIT TORSELL SOM GEISHA. 17. DET JAPANSKA TEHUSET. I MIDTEN HR ARPI OCH ÖFVERMARSKALKEN HR HANELL. 18. SERVERINGEN I PARKEN. FRÖKEN GERDA LUNDEQUIST OFFRAR MED GLAD MIN SIN SKÄRF. A. BLOMBERG, FOTO.

A.-B. SIDENHUSET, STOCKHOLM,
Allm. Tel. 93 65. Rikstel. 48 23.
säljer
Klädnings-, Blus- och Foder-Siden
billigare än någon utländsk firma.
Begär profver och jämför!
Profver franko.

FRÖKEN G. NORMAN.

är utrustad med ett ovanligt minne, stor arbetskraft och organisationsförmåga. Hon har förra året likasom i år förestått barnens dags *expedition* och har dessutom haft sig anförtrodt det ansträngande och ansvarsfulla distribuerandet af alla sparbössorna, hvilket arbete förra året resulterade däri, att ej en enda bössa kom bort. Under allt detta arbete har hon alldeles *oegennyttigt* offrat tid och mycken möda.

NÅGRA ORD OM VÅR AFDELNING FÖR FRÅGOR OCH SVAR.

DEN AFDELNING för "*Frågor och Svar*", som Idun allt från sin första årgång afgiftsfritt upplåtit åt sina läsare, har länge synts oss kräfva en reformering. I och med läsekretsens ofantliga utvidgning har nämligen det disponibla utrymmet ej på långa vägar kunnat motsvara de årligen i tusental inströmmande frågorna, hvarigenom såväl frågornas som svarens införande ofta till den grad måste fördröjas, att afdelningens praktiska värde för läsekretsen i hög grad förringats.

Från och med detta nummer ämna vi försöksvis tillämpa ett nytt system för Fråge- och Svar-afdelningen. Af de inkomna frågorna kunna vi bereda plats endast åt dem, hvilkas besvarande anses vara af *något allmännare intresse* för läsekretsen, och skola efter af redaktionen verkställd gallring ungefär *en gång i månaden* införa en portion sådana frågor. Dessa komma därefter att besvaras, innan någon ny portion insläppes, och är det redaktionens afsikt att tillse, att *samtliga införda frågor verkligen också erhålla sitt svar*. För att uppmuntra läsekretsen att, fortfarande som hittills, själf flitigt besvara de framställda frågorna, utdelas för hvarje månad *ett pris på 10 kronor* för det, enligt vår åsikt, bästa eller "piggaste" svaret.

Genom denna anordning hoppas vi, att afdelningen i intresse och värde skall vinna hvad den måhända förlorar i mångfaldighet. Som en följd af ändringen påbörja vi ny numrering af frågorna, och måste af samma orsak alla till datum ingångna svar å tidigare frågor makuleras.

För öfrigt hänvisa vi till Frågeafdelningen i dagens nummer och anbefalla denna "våra läsares egen afdelning" till deras välvilligaste intresse och omvårdnad.

Stockholm 31 maj 1906.

Red. af Idun.

RIKSDAGSBILDER. FÖR IDUN AF KNUT BARR.

XII.

KABINETTET STAAFF har slagit ett otvetydigt rekord i reforminitiativ, och flere kungliga propositioner torde ha framlagts under denna riksdag än någonsin förut. En massa med viktiga ärenden, mogna att undergå riksdagens pröfning, hade hopats under senare år, då unionsstriderna också lagt beslag på så mycket af tid och krafter. Sveriges första vänsterregering har under den korta tid, den suttit vid styret, hunnit med att arbeta undan dessa hinder i den politiska skutans farvatten och göra segelleden klar för skeppets normala framfart.

Man har under denna riksdag icke kunnat klaga öfver någon "regeringslöshetens period". Snarare har man beskärmat sig öfver för "ymnigt regeringsidkande". Riksdagen har fått arbeta under högtryck. Och oaktadt det redan från början sattes en osedvanlig fart i det politiska maskineriet, har det icke kunnat undgås, att en mängd frågor återstått att behandla, sedan den ordinarie riksdagstiden utgick på rösträttsdebatternas första dag.

Efter dessa debatter ha kamrarna sammanträdt till plena så godt som hvarje dag. Af viktigare regeringsförslag, som vid dessa plena behandlats, må här nämnas den nya flagglagen, "anarkistlagarna", tredje hufvudtiteln med den stora omorganisationen af diplomat- och konsulatväsendet, samt malmbolagsaftalet och handelstraktaten med Tyskland.

Alla dessa reformer ha gått igenom i ungefärlig öfverensstämmelse med de kungliga propositionerna med ett undantag, nämligen för öfverenskommelsen om malmfälten, hvilken blef förkastad i båda kamrarna.

Vid behandlingen af "lex Hinke", som pastor Pehrsson i Österby döpte lagen mot den s. k. försvarsnihilistiska agitationen, höll statsrådet Marcks von Würtemberg sitt jungfrutal i riksdagen. Han häfdade den meningen, att den nya lagen endast var ägnad att förtydliga redan gällande lagbestämmelser och att allt hvad som för närvarande är tillåtet att yttra fortfarande får yttras. Oppositionen i andra kammaren — första kammaren tog lagen utan debatt och votering — gjorde emellertid skarpa inlägg i debatten. Det säkraste värnet mot landsfördärflig agitation vore, menade hr Lindhagen och hans meningsfränder, icke strängare lagar, utan förlitandet på vårt folks rättskänsla, en sak, som uppskattades alldeles för litet, men som vore den enda säkra grund, som sanningens framåtskridande kunde byggas på. Oppositionen mot lagen stannade i en minoritet på 61 röster mot 164.

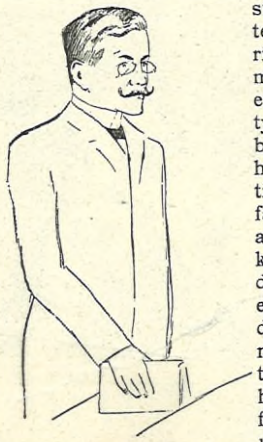

STATSRÅDET MARCKS VON WÜRTEMBERG.

Mot förslaget till öfverenskommelse med malmbolagen talade i första kammaren bl a. generaldirektör Lindman, och han hade här bättre gehör för sin mening än när han lika energiskt som fruktlöst försvarade det nu definitivt fallna kungliga förslaget om telefonköpet, i hvilket förslags framkomst hr Lindman ju haft minst lika stor del som regeringen. Debatterna om malmbolagsfrågan voro i båda kamrarna mycket segslitna och i andra kammaren var utgången icke så lätt att beräkna. De olika uppfattningarna visade sig också där vara tämligen jämnstarka. Lika långa och intressanta debatter framkallade det bifallna tyska traktatförslaget, hvilket från rege ingsbänken försvarades af utrikesministern i första och finansministern i andra kammaren.

Ett jämförelsevis lätt arbete hade utrikesministern med sin hufvudtitel och den nya utrikesrepresentationen. Utan större meningsskiljaktigheter biföllos hans förslag af båda kamrarna.

Då hr Trolle inför riksdagens kamrar försvarade dessa sina förslag, hade han redan inlämnat sin afskedsansökan. I likhet med krigsministern hade han icke kunnat göra sig solidarisk med statsministerns rösträttspolitik, utan hade de båda statsråden demissionerat dagen efter rösträttsfrågans afgörande. Om schismen gällt hr Staaffs uttalanden vid rösträttsdebatterna eller hans och de öfriga nio statsrådens beslut att hemställa till konungen om upplösning af andra kammaren för att ge folket, valmännen till denna kammare, tillfälle att rösta om regeringens förslag och "Påbodamotionen", är icke bekant.

GENERALDIREKTÖR LINDMAN.

Emellertid har den partiella ministerkrisen nu utvecklats till ett fullständigt systemskifte. Konungen har vägrat att villfara kabinettet Staaffs begäran om förordnande af nya val med den motiveringen att han icke ansåge logiskt eller parlamentariskt riktigt att upplösa just den kammare, som bifallit regeringsförslaget, och har han nu därför mottagit alla statsrådens afskedsansökningar.

Att bilda den nya ministären har konungen först uppdragit åt en representant för andra kammarens minoritet i rösträttsfrågan, "Påbodamotionens" hufvudman, förre jordbruksministern Alfred Petersson. Denne har emellertid undanbedt sig, hvarefter konungen vändt sig till första kammarmajoriteten och lämnat ministärbildandet i generaldirektör Arvid Lindmans händer. När detta skrifves, tror man, att den nya Lindmanska ministären skall vara utnämnd på tisdag, dagen efter riksdagens högtidliga afslutande, hvilken högtidlighet förrättas af statsminister Staaff och blir hans sista regeringshandling för denna märkliga riksdag.

Iduns utställningsfönster.

FÖRUTOM den utställning af veckans fotografier och originalteckningar, som vi sedan en längre tid tillbaka anordnat i vårt skyltfönster i Allmänna tidningskontoret vid Gustaf Adolfs torg, ha vi numera, genom träffad öfverenskommelse med den framstående fotografi- och kemikaliefirman *Numa Peterson*, öppnat en permanent utställning af Iduns nyheter i bildväg i firmans välbelägna affärslokal *Hamngatan n:r 32*. Intresserade skola där alltid finna något att ta del af, dels i ett af skyltfönstren utåt gatan, dels på "Iduns vägg" i firmans eleganta, innanför butiken inredda utställningssalong.

För närvarande utställas originalfotografierna till våra bilder från Olympiska spelen i Aten, Norrköpingsutställningen och dess män, Zornutställningen i Paris, "Barnens dag" i Stockholm m. m.

ZORNUTSTÄLLNINGEN I PARIS. KONSTNÄREN LEDER UPPHÄNGNINGEN.

DÅ ZORNUTSTÄLLNINGEN ÖPPNADES.

UNDER HÄLLANDE regn hade Salon Zorn sin vernissagedag i Paris. De båda salarne voro under flere timmar fyllda af en stor skara af den finaste parisiska publik tillika med ett antal af konstnärens landsmän. Bland berömda konstnärer märktes den franske etsaren Lépère, målarne Harrison och Symmonds m. fl.

PAPPERSMÖNSTER fullt tillförlitliga, erhållas omg. från oss till nedanstående pris inom Sverige: Bluslif 40 öre Kjolmönster utan släp 50 öre, Prinsessklädning 75 öre, Reformdräkt 75 öre, Barndräktmönster 50 öre, Kappmönster 60 öre. Uppgif lifvidd, (omedelbart under armarne), midjevidd och kjollängd, erhåller Ni till Eder figur fullt passande mönster. Expedieras portofritt om rekvisition åtföljd af likvid i sparmärken el. postanvisning insändes till *Iduns Mönsterafdelning, Drottninggat. 51, Sthlm.*

FRÅN ZORNUTSTÄLLNINGEN HOS DURAND-RUEL I PARIS. 1. SALEN FÖR ETSNINGAR OCH AKVARELLER. 2 O. 3. SALEN FÖR OLJEMÅLNINGAR. ALBIN FOTO.

och af svenskar vår minister i Paris grefve Gyldenstolpe, artisten Hagborg o. s. v.

Totalintrycket af utställningen blef en stor succès och man hörde gång efter annan från fransmännens läppar utrop af beundran, som alla kunde sammanföras i detta yttrande: "Nous savions bien que Zorn était un grand artiste, mais ceci c'est une revélation." (Nog visste vi att Zorn var en stor artist, men det här är en uppenbarelse.)

Lifligt intresse väckte jämväl de små träskulpturerna, hvilka samlade talrika skaror af beundrare.

Vi meddela här ett par interiörer från vår celebre landsmans utställning, som synes komma att utgöra en verklig händelse i den franska konstvärlden.

PÅ VERNISSAGEDAGEN. TILL HÖGER ARTISTERNA ZORN OCH HAGBORG.

FRÅN IDUNS LÄSEKRETS.

TILL DE YNGRE LÄRARINNORNA VID DE HÖGRE FLICK- OCH SAMSKOLORNA!

MER ÄN 60,000 kvinnor ha petitionerat om att erhålla politisk rösträtt. Skulle väl många af dem begagna sig af denna rätt, om de erhölle den? Detta må väl dragas i tvifvelsmål, då man ser huru få kvinnor taga del ens i sådana allmänna angelägenheter, som direkt beröra dem själfva, och där de ändå äga rätt att göra sin röst hörd.

I början af juni hvart år är det bolagsstämma med delägarna i den pensionsinrättning, där flere hundra af de högre flickskolornas lärarinnor insätta sina små besparingar för sin ålderdom. Hur många af delägarna bruka infinna sig vid dessa stämmor för att bevaka sina intressen? Minst femti, tänker ni kanske. Men om ni säger tiondedelen, kommer ni sanningen närmare.

Frågar man lärarinnor om anledningen till denna liknöjdhet, svara de, att de inte förstå sådana saker, eller att de om sommaren vilja njuta af sin frihet och inte sitta på något tråkigt sammanträde, eller att styrelsen sköter saken lika bra deras hjälp förutan. Det sista kan nog på sätt och vis vara sannt, men kanske inte på vis och sätt. Det beror på ur hvilken synpunkt man ser saken.

Mina unga kamrater! När ni för något mer än ett år sedan läste i tidningarna, att gen.-direktör Anderson i riksdagen hade utverkat, att statsanslaget till vår pensionering hade blifvit fördubbladt och att pensionen därigenom skulle komma att höjas till något mer än 500 kr., så blefvo ni säkert mycket glada och belåtna.

Men har ni också reda på, att bolagsstämman förra året beslöt att använda det höjda anslaget, som hade beviljats åt i tjänst varande lärarinnor, till att i första rummet höja pensionen för alla gamla *pensionstagare* och sedan för alla nuvarande medlemmar i pensionsinrättningen till 450 kr.? Vet ni detta och är ni nog själfuppoffrande att vara nöjda därmed, så gör ni mig stor, stor glädje. Men eljes blefvo ni väl litet häpna, då ni för en tid sedan läste i tidningen, att K. M:t hade gifvit er styrelse tillåtelse att för i år utbetala 450 kronors pension åt alla pensionärerna?

Ser ni, jag är själf gammal och motser med mycket stor oro den dag om några år, då jag fyller 55 år och kanske blir afskedad af min föreståndarinna. Om jag då kunde få 450 kr. i pension i st. f. 400 kr., så skulle jag skatta mig mycket, mycket tacksam. Men jag har hört, att det inte var mer än några helt få lärarinnor uppe på den bolagsstämman, då det där beslutet fattades. Och jag skulle inte på några villkor en dag vilja komma med bland dem, som toge emot 50 kr. tagna ur det understöd, som staten gifvit åt de i tjänst varande lärarinnorna, om jag inte kunde vara lugn för att ni själfva hade varit med om saken och att ni alla hade med varmt hjärta gifvit er fulla tillåtelse därtill.

Nu måste beslutet om att dela ut lika stora pensioner både åt de redan pensionerade och åt de nuvarande delägarna i inrättningen bekräftas på nästa bolagsstämma, som blir i början af juni, innan beslutet är för framtiden giltigt.

Jag ber er allvarligt att då infinna er och att uppmana era kamrater att göra så med eller att också sända fullmakt till någon, som har samma åsikt som ni och som ni vet går upp på stämman.

Jag skulle skatta oss gamla mycket lyckliga, om vi finge vår pension ökad med 50 kr., men vi vilja inte taga emot det, om vi ej få det med ert fria och godvilliga samtycke.

Gå upp och utöfva er rösträtt!

Gammal behöfvande skollärarinna.

Med anledning af ofvanstående har redaktionen inhämtat följande upplysningar:

1. Vid senaste bolagsstämman fattades med sjuttioåtta (78) röster beslut att anhålla hos K. m:t det pensionen för 1906 skulle få utgå med 450 kr.

2. Det förslag, som kommer att framläggas för nästa bolagsstämma, gäller pensionsbeloppet för 1907, ej för all framtid.

*

EN VÄDJAN FÖR BUTIKSFLICKORNA.

DÅ JAG för några dagar sedan en afton promenerade i Humlegården, slog jag mig ned på en soffa där ett par unga damer sutto, samtalande halfhögt, däraf jag hörde det väsentligaste (ity jag har en god hörsel).

Den ena sade: "Agda, hvar skall du vara under din semester i sommar?"

Svar: "Kära du, här i Stockholm förstås, hur kan du tänka dig att jag skulle ha råd att resa utom staden, med min lilla 60 kr:s månadslön, och mamma då sitta och svälta ihjäl!?" "Ja, men du är ju så klen och behöfver litet frisk luft samt ombyte dessa 14 dagar." "Ja, visst behöfde jag, men — hvarifrån taga till detta!? Jag har ej en människa att vända mig till mer än morbror John, och han hjälper ju oss årligen till hyran, den gode snälle morbror." Väninnan sade då: "Jag har då lyckligtvis 75 kr. i månaden, och jag har beslutit mig för Vaxholm, dit resan är billig; där har jag uppgjort med en snickarfru att bli inackorderad för 25 kr. på 14 da'r, och får ett litet rätt fint rum och ordentlig husmankost, hvilken nog skall smaka godt efter långa skogspromenader, samt den friska, sköna saltsjöluften." —

"Ack! den som vore så lycklig som du, Anna, men för mig är sådant omöjligt!"

O! dessa hårdhjärtade principaler, däraf hundratals aflöna sina stackars kvinnliga biträden så uselt, att de ej dessa 14 dagar på året skola kunna få tillfälle hämta litet krafter vid skog och sjö, utan blott äro hänvisade till de dammiga, kvalmiga stadsgatorna! —

Nu kommer jag med en vädjan till våra varmhjärtade människovänner, som medverka till alla dessa basarer i välgörenhetssyfte, störst och sist denna "Barnens dag". Tänken ett kommande år att möjligen äfven kunna bereda våra stackars utpinade butiksflickor någon liten hjälp till en välbehöflig 14 dagars sommarhvila.

En för de unga ömmande vän.

Glöm ej

Jubileumsfondens sparbössor!

Mälar-Restauranten

är

Stockholms mest moderna Restaurant.

Vidsträckt, härlig utsikt öfver Stockholm och Mälaren.

Utsökt franskt och svenskt kök.

Väl lagrade viner (dir. importerade).

Riks **99 26.** Allm. **93 51.**

Köp Vänersborgs Balskor!

Bästa svenska fabrikat!

Lätta! Eleganta! Hållbara!

Hvarje sula stämplad med vidstående fabriksmärke.
Tillverkas som specialitet efter Wienermetod af

Aktiebolaget A. F. Carlssons Skofabrik, Venersborg.

Försäljas i minut hos de flesta skohandlande i riket.

SOPHIE OTTOSDOTTER. BERÄTTELSEN OM ETT KVINNOÖDE. AF ELISABETH KUYLENSTIERNA-WENSTER.

(Forts. fr. n:r 21.)

HON SMÖG sig in i hans famn, lycklig att äga honom, men med denna lycka blandade sig fort den alltid lättsöfda ångesten och hon sade med sin lena kind tätt tryckt emot hans:

"När randas månne den dag, då vi hand i hand vandra ut i världen? Jag längtar mitt hår grått och mina kindar bleka efter den stunden, min Erik."

"Lifvets gyllne frukt mognar sent," sade Erik grubblande, "men drömmen om Hesperien är ofta den fullkomligaste lyckan."

Sophie suckade, men sade strax därpå smekande: "*Tron* på att Hesperus' rosenfärgade sken skall visa oss vägen dit, är min lycka. Tro med mig, min Titan och — dröj i min närhet!"

"En tid vill jag bida här, men så länge som vi båda önska, blir det väl näppeligen," sade Erik, "låtom oss dock njuta af nuets fröjd. Falk Göye, fru Karen och jag följa dig till Eriksholm. Där finnes paradisets lustgård, det är oss alla bekant, och där vill jag tänka mig tillbaka till tidernas morgongryning, när jag ser *kvinnan*, den enda för mig."

Sophie rodnade djupt under hans brännande blick, och hon hoppades ljust, att hennes fagra rosengård skulle komma Erik Lange att glömma världen utanför.

FEMTE KAPITLET.

VÄNTANS LÅNGA DAGAR OCH NÄTTER.

År hade förflutit sedan den augustiafton, då Sophie Brahe omfamnade sin Titan och uppmanade honom att dröja i sin närhet. Han hade ej kunnat stanna. Vidtsväfvande planer drogo honom bort från fäderneslandet, och han begaf sig till Slesvig, där han ämnade bringa till stånd en öfverenskommelse med flere inflytelserika män för att förmå dem att föranstalta upptäcktsresor till Grönland, Kina och Japan, hvarifrån dyrbara handelsvaror skulle införas till Danmark. Detta uppskof blef äfven det ett luftslott och Erik erbjöd i stället sin alkemistiska tjänst åt Tysklands småfurstar.

Han skref sällan hem, ty det plågade honom att aldrig ha annat än vedervärdigheter att förtälja.

Sophie satt emellertid på sitt Eriksholm, längtade och sörjde. Uppe i det tysta, ödsliga slottet trifdes hon ej, därifrån flydde hon gärna till sitt kära Colchis, lusthuset i parken. Här hade hon sin egen fridlysta vrå, där ingen utom sonen Tage fick störa henne. Här hade hon på en hylla samlat sina älsklingsböcker, mest astrologiska och genealogiska arbeten samt läkarböcker. Här hade hon äfven ett litet laboratorium samt sitt skrifbord, öfvertäckt med papper och handskrifter.

Så, att hon blott halft behöfde vända sig för att se det, hade hon hängt Erik Langes porträtt, och mer än en ljus sommarnatt hade hon suttit timme efter timme, så försjunken i betraktande af de älskade dragen, att hon förgätit sömn och hvila. Hon kunde efter sådana genomlängtade timmar med en viss bitter självironi erinra sig de ord hennes gode broder en gång yttrat om hennes "oböjliga karaktär och stora självtillit". Hvar voro väl de nu? Studierna gingo trögt, nativitetsböckerna lågo orörda. Hon kände sig som död och spratt endast upp ur den smärtsamma dvalan, när sorgebud nådde henne, som nu om Falk Göyes död. Med honom miste Erik och hon en vän, och hon visste, att fru Karen ej skulle akta för rof att göra sin rätt gällande till de 25,000 daler, för hvilka Erik häftade i skuld.

Det var en februaridag år 1594. Solen sken så vårlikt på de bruna, ännu slumrande träden i parken, och nattfrosten töades upp och förvandlades till klara små pärlor, som ströddes öfver sand och gräs.

Sophie Brahe hade tidigt på morgonen skyndat ut till sitt Colchis. Hon hade under natten legat vaken, febersjuk af längtan och oro, och ej blef det bättre, när hon kom ut och kände vårens första aningsfulla annalkande. Naturen tog emot henne med ljusa löften. Vinden hviskade dem i hennes öra; hon förnam dem in i sitt hjärta, och hennes ögon fylldes af heta tårar, när hon tänkte på sin egen tomhet, då snart allt omkring henne skulle få knoppningens, lifsvardandets stora rikedom.

Med händerna knäppta bakom nacken stod hon på tröskeln till lusthuset och stirrade ut mot vägens släta, rakt skurna linje öfver slätten. Det föreföll henne som den vägen endast gick *ur* landet, *från* hemmets dörr, och som den sedan förlorade sig i det oändliga. På den vägen hade Erik Lange en gång ridit bort, och han skulle väl aldrig återkomma. Hvar fanns han månne? Hvarken bref eller bud hade nått henne på månader, och hon kände det nu, som orkade hon ej vänta längre.

Hennes armar sjönko maktlösa ned vid sidorna, men strax därpå höjde hon den ena för att öppna lusthusets dörr. Live Lauridsdotter * pysslade vid ugnen därinne. Hon var hennes förtrogna och såg hon sin nådiga fru sorgsen, led hon själf med. Men nu måste Live gå. Sophie ville vara ensam med sina tankar.

Live behöfde blott en nick för att förstå. Lydigt tassade hon ut på bara fötter, och först på tröskeln klef hon i de klapprande träskorna.

Sophie stod länge framför Erik Langes porträtt, men slutligen satte hon sig ned vid skrifbordet. Halft mekaniskt tog hon ett papper och skref: Min Titan. Hon såg på de två orden och hennes hjärta klappade häftigt. Hon skref ännu ett: Urania — och slutligen formade tankarnas villiga verktyg, pennan, en öfverskrift till ett bref till den älskade. Hon skref det rad för rad utan att hålla upp. Orden gåfvo sig själfva i hennes tjänst, ledo, sörjde, hoppades och bådo med henne.

Hon skref om allt, som händt i hemmet och allt hvad hon försport om honom, men först och sist om sin gränslösa längtan. Hon kände det som borde hvarje rad väfva bandet mellan honom och henne starkare, som måste han skynda hem till den, hvilken blottade hela sitt sårade inre och i tusen ömma ord hviskade: jag förblöder, om inte din kärlek lägger förband på såren.

Och hela tiden, medan hon satt lutad öfver sin älskogsbikt, kittlade en munter solstråle henne i nacken, och en gren, på hvilken knopparna började svälla, knackade på rutan med sitt smala, bruna finger.

Allting lockade henne ut att njuta af våren, taga den till sig i den form den bäst passade för ett människobarn.

En solstråle letade sig också upp till Eriks porträtt och kysste, som hade den varit en liten varm och röd flickmun, det slappa, gulbleka ansiktet med de underbara ögonen. Ut på den enorma pipkragen vågade solstrålen sig aldrig. Den hade lätt och lustigt dansat öfver den och direkt upp på de mörka mustascherna.

Sophie rätade upp sig och lade bort pennan, då hon hörde sin son Tages röst och ännu en annan mansstämma. Hon lyssnade förströdd, men blott en sekund, strax därpå tänkte hon: "Månne det är tidender från min Erik?"

Tage klappade på dörren, och hon öppnade den genast.

"Broder Knut," utbrast hon öfverraskad, då hon varseblef den något fetlagde, reslige herrn i den korta, sobelbrämade kappan, hvilken stod bredvid sonen.

Sedan hon hälsat herr Knut Brahe till Engelsholm genom att kyssa honom på båda kinderna, frågade hon ifrigt:

"Vet du något om min Erik?"

"Ja, väl har jag sport om honom, men icke från honom," svarade Knut med ett egendomligt leende.

„Godt eller ondt," utbrast hon, och hon tänkte på, hur hon nyss i sitt bref liknat honom vid Jason, som drog till Colchis för att hämta vädurens gyllene skinn, kanske hade fabelskeppet Argo fört honom öfver det phasiska vattnet och han lyckats. Då hade hon ej förgäfves som ett godt omen kallat sitt lusthus Colchis, då skulle det i verkligheten bli alkemiens förlofvade land, där Erik Lange härskade envåldigt.

Med en snabb rörelse lade hon sin arm i broderns och såg honom forskande in i ögonen, men knappt hade hon gjort så, förrän hennes ansikte skiftade uttryck och blef oändligt sorgset.

"Ondt," svarade hon sig själf.

"Vi skola försöka ställa det till rätta för honom än en gång," sade Knut lugnande, "som min kära Margaretas broder står han mitt hjärta nära, och fast han svårligen försyndar sig mot sin kung och sitt land, skall jag framgent som hittills föra hans talan."

"Tack, käre Knut," inföll Sophie varmt.

"Denna gång har jag dock icke kommit hit för att orda om Erik Lange," återtog Knut. "Jag har ärende till dig, kära syster, och när du bjudit mig välkommen, skall jag förtälja dig goda nyheter."

Sophie skakade på hufvudet, och intet leende gled mera öfver hennes mjuka läppar, medan hon undfägnade brodern eller åhörde hans förnöjda beskrifningar öfver det präktiga, nybyggda Engelsholm.

När Knut ätit och druckit nog, lutade han sig bekvämt tillbaka och började genast:

"Du känner för väl hela vår släkts önskan, att du icke längre skall sitta här på Eriksholm som änka och tråna bort dina dagar, och hafva vi nu funnit en man, som anstår dig, då han icke är befryndad med våra ätter, men dock stammar från gammal, god adel. Du känner honom ej, men nog är ju att I talens vid, när tro och lofven bytas. Det är junker Hak Ulfstand, som genom mig friar till dig, och du torde få leta länge, innan du finner hans like."

Sophies stora ögon blixtrade.

"Vet du ej, att jag är Erik Langes trolofvade, att jag bär hans ring och väntar på honom, töfvade han ock borta i evinnerliga tider," sade hon fast.

"Den föreningen är en dårskap, som du redan hårdt bötat för och som du endast kan hösta smälek af, Sophie," inföll Knut myndigt. "Föga anstår det en Brahe att gifva sig bort till en man, som pantförskrifver ända intill sin själs salighet. Kungen skall inom kort frändöma honom hans sista förläning. Fru Karen Krabbe släpper ej efter sin fordran; hon indrifver den genom att lösa ut Eriks i Lübeck pantsatta stora diamant. I Kassel hotar landtgrefven Mauritz honom med arrest. Han har knappt en fläck fredad jord under fötterna, och åt honom vill du, Otto Thotts änka, skänka dig."

"Åt honom *har* jag skänkt mig och gör det dagligen och stundligen än mera, och hör du det, broder Knut, icke den mäktigaste man i Danmarks land skall kunna förmå mig att svika mitt ord till Erik Lange. Hans är jag, och hans blir jag, så visst oss Gud hjälpe, en dag med kropp och själ."

Knut Brahe satte plötsligt ånyo den väldiga ölstånkan till munnen; det blef så torrt på läpparna, när han nu skulle fram med sitt sista argument; helst hade han spart systern för det, men nu måste det sägas Det kom mycket långsamt:

"Du förlitar dig väl blindt på din älskades kärlek. Tyskland har många sköna jungfrur, och medan du åldras och tärs af längtan, bringar han lifvet en fr mans hyllning."

"Vet du det?"

"Blif ej så blek, hjärtans syster! Ryktet förstorar törhända, men mycket spörjes det om junker Langes älskogsmandater, lika ödeläggande de som hans evinnerliga sökande efter lapis philosophorum."

"Jag vill ej tro dig, Knut"

"Du gör oklokt i att tvifla, Sophie. Jag far ej med lufttomma ord."

Hon knäppte händerna så hårdt samman, att det knakade i de späda lederna. Det dröjde länge, innan hon sade något; hennes tankar arbetade förtviflade och vilsna med denna fruktade, anade, men aldrig helt trodda sorg, att Erik Lange skulle vända sin håg till andra. Det var ju dock så naturligt! En fri man kallade Knut honom! Hon såg ned på ringen med pärlhjärtat; ännu en pärla hade fallit ur, och de, som återstodo, syntes henne i denna stund som små vattenblåsor, färdiga att strax brista.

Med ansträngning yttrade hon:

"Hvem är din sagesman?"

"Peder Bang, Nicolaus Reimers och flere. Låt dessa narraktiga älskogsgriller fara, Sophie, och fäst dig vid en husbonde, som har gård och grund. Hvar finner du en förnämligare junker än Hak Ulfstand?"

Nu reste Sophie sig.

"Hör mitt sista ord, Knut — och minns det. Aldrig blir jag en annan mans brud än Erik Langes. Venus har lyst öfver vår kärlek med sina milda strålar, och om den långsamme Saturnus häjdar våra fjät mot målet, hoppas jag dock att vi nå det en gång. Jag vill ej lyss till bakdanteri och förtal. Jag vill förlita mig oryggligen på min Eriks löften. Och framför du mitt svar till junker Ulfstand så, att mer aktar jag den, som tigger i gårdarne, än den, som friar till trolofvad kvinna; att bettla bröd är hederligare än att vilja stjäla det."

Knuts ömtåliga hy blef som alltid, när vreden kokade inom honom, fläckigt röd. Också han reste sig upp och lade sin knutna hand på bordet. Hans hvälfda bröst häfde sig tungt under silkeströjan, och riddarkedjan glimmade i solen.

"Du går till din egen ofärd tvärt emot allas vårt goda råd," sade han sträft, "och vore det ej för Margaretas skull, toge jag för att straffa din envetenhet min hand från Erik Lange."

"Å, broder Knut!" Hennes stolta hållning blef mjuk, och hennes händer lades med ens bedjande på hans skuldror. "Döm mig, hur hårdt du vill, men låt ej straffet gå ut öfver min älskade. Din hjälp är mäktig och god. Han tränger till den! Knut, käre broder, vet du ej, att en kvinnas blomstringstid är hennes kärlek, och gåfve jag mig till den man, du föreslår eller någon annan, skulle han få föga förnöjelse a

---

* Född i Tönsberg $^{10}/_{8}$ 1575 död i Köpenhamn $^{9}/_{7}$ 1698, nära 123 år gammal; Tycko och senare Sophie Brahes medhjälperska. Hennes porträtt finnes på Fredriksborgs slott.

gåfvan, ty det vore ett vissnadt blomster han satte i sin rosengård."

Knut såg blidkad på henne.

"Du är ett förunderligt käril," sade han, "sprödt som det sköraste glas, och dock starkt nog att bära saknadens och sorgens bittra galla. Jag fattar ej slikt och åstundar ingen lärdom därutinnan. Men nu är jag trött och vill hvila några timmar efter den ansträngande ridten. Äro dina gästkamrar redo?"

"Alltid *en*," sade fru Sophie och rodnade djupt, "den väntar från dag till dag på Erik Lange. De andra kamrarna har jag icke bruk för. Men behagar ej min käre broder använda herr Ottos kammare; den skall strax vara redo."

Hon gaf en vink åt en tjänare, som nyss inträdt och stannat nere vid dörren. Denne hastade ut att efterkomma sin husmors befallningar.

"Sällan," tänkte han, "ser fru Sophie Otto Thottis någon af sin släkt här. Hvad månne det betyda, att den norske herr Knut gästar henne?"

När Sophie tidigt följande morgon bjudit brodern farväl och sett sista skymten af hans gråa häst och mörka ryttarkappa försvinna som ett litet moln mot den ljusa horisonten, gick hon tillbaka till sitt kära Colchis för att där afsluta brefvet till Erik Lange.

Det dröjde innan hon kunde få sin eljes så snabba penna att löpa öfver papperet. Sinnet var tungt, och hon lutade hufvudet trött mot handen, medan hon läste igenom hvad hon i går skrifvit: dikten från Urania till Titan. I början föreföll hela skrifvelsen henne främmande. De varma orden fröso till is under den tviflande, kalla blicken, men småningom smälte kölden inom henne. Hon glömde, att Erik Lange törhända ej ägnade henne en tanke, glömde broderns hårda ord och doppade plötsligt pennan för att ånyo tala till honom.

Hennes hand gled lätt och tryggt öfver det grofva papperet; det var en tankens fågelväg till den älskade, hon beträdde, när hon skref:

"Ödet kärleksband knyter och ödet kärleksband löser,
icke beständigt ha här anor och rikedom makt.
I sanning härligt det är, att *en* man kan framtiden veta,
och när ödet är godt, troget så följa dess vink.
Mången snubblar dock lätt, när ovetenhet honom bländar,
men min broder förstår vetandets vidder som få.
Städse den broder, som jag Apollo kallar med rätta,
då hans älskling han är, broder skall vara för mig.
Därför vare sig andra se mildt eller ock, som de pläga,
rynka det buskiga bryn öfver den molnhöljda blick,
oss förhindra de ej att beständigt älska hvarandra,
ty han varit allen' tusende bröder för mig.
Icke bekymra mig skall, att de, som borde mig trösta,
hellre vilja mig ondt, säga mig pinsamma ord.
Om ej, säga de, du var i Titan så förälskad,
säkert en mäktig och rik bjöde dig genast sin hand.
Om uti kärlek dock ej allt är blindhet, så tror jag
för visso icke, Titan, jag har förälskat mig blindt.
Rikedom ej jag begär, ej världens ära jag söker
eller att täckas en man, hedrad med ämbetens glans.
Ämbeten, gårdar och guld därefter föga jag spörjer,
ty din egen person gäller för mig mer än allt.
Mer ännu till mitt kval de säga, men att det förtälja
eller att minnas det blott tröttar och plågar mig nu.
Allt hvad dem syns, må de tälja det fritt, din skall jag förblifva,
för min Titan Urania är jag för evigt,
vare sig snart du kommer igen eller länge du töfvar,
dock i mitt hjärta du har en fast och orubblig plats.
Visst ej heller af lust, men mot din vilja betvungen,
stannar i fjärran du kvar, hellre du blefve hos mig.
Väl ock gärna ibland ville i hemmet du gästa,
dock du vill ej förnya afskedets kval för oss båda.
Därför du hellre då vill i främmande länder förblifva,
till dess lyckan dig här skänker din stadiga plats.
Icke med din vilja du har så ofta försummat att skrifva,
fast jag mången gång fåfängt har väntat på bref,
än dock ingen det fanns, med hvilken bref kunde sändas,
än har ett bref farit vill, medan på vägen det var.
Hvad än orsaken är, i din vilja där ligger den icke,
gärna till hemmet du skref, gärna till hemmet du kom.
Och för hvar gång du sänder ett bref, du säger till budet:
"Lycklig är du, som får gå! Ack vore jag detta bud!"
Och till brefvet du säger: "Min hand, som skref dig, missunnar
dig din lycka, ty snart håller min älskade dig;
snart af de ögon du ses, som jag så gärna vill skåda,
kyssar törhända du får, kyssar, som mig höra till.
Själf jag nu fäster en kyss, där *Uranias* namn jag har skrifvit
snart hon trycker en kyss på namnet *Titan*, som här står.
Gå, du bref, för att se den kvinna, som ingen i världen
kan fördunkla för mig, ingen i skönhet kan nå!
O, hur jag afundas dig, som den älskades boning besöker!
Hvi kan den, som dig skref, själf icke komma dithän!"
Sådant säger du tidt till de bud, som med brefven du sänder.
Själfva de tälja mig slikt, gärna jag lyssnar därtill.
Allting veta jag vill, hvart bud mig allt får berätta,
hvarje min han har sett, alla de ord, han har hört.
Fjärran så eller när, om du skrifver mig till eller icke,
om du blott älskar mig, du städse då älskas igen.
Likväl jag tviflar ej på att du, min Titan, min käre,
alltid Urania vill älska, som hon dig igen.
Om jag ej mera dig ser (hvad Gud förbjude!), mitt öga
fasthåller trofast din bild, aldrig den utplånas där.
Djupt i min tanke du står rotfäst, Titan, för beständigt,
uti mitt hjärta du dväljs, ingen kan slita dig bort;
ingen annan än du skall vinna min älskog, om också
tusende gåfvor mig bjödos af friare tusen.
O, men jag tror icke heller, att ödet kan vara så bittert,
röfva ifrån mig det hopp, som det så nyligen väckt.
Ett blott fruktar jag för, att under ditt långsamma dröjsmål
är, när du kommer igen, mitt yttre icke som förr.
Vacker syntes jag dig, när du mig lämnade, kanske
när du mig skådar på nytt, icke densamma jag är.
Än ej bördan af år mig tynger och fruktan för rynkor,
men af bekymmer man kan åldras såväl som af år.
Ångesten plågar mig svårt, den aldrig riktigt mig lämnar,
just i nuvarande stund vänder fördubblad den om.

— — — — — — — — — — — — — — — — —

Gärna jag längre dig skref, sorgen förbjuder det dock.
Men när du kommer här själf och till ett vi bägge förenas,
mycket förkunna jag skall, som jag förtiger i dag.
Då förtäljer du mig, hvad ondt du har utstått, och gengäld
själf jag dig ger, kanske hjärtat lättas därvid.
Lef emellertid väl! Var stark, när åter du skådar
din Urania här, älskade Titan, farväl!"

(Forts.)

TEATER OCH MUSIK.

KUNGL. TEATERN gaf på måndagen i förra veckan Wagners "Mästersångarne" med delvis ny rollbesättning. Sålunda hade hr Wallgren öfvertagit Pogners parti, hvilket han — frånsedt ett par memoreringsfel — utförde på ett alltigenom förträffligt sätt. Äfven hr Oscar var ny som Beckmesser och hade fått ett synnerligen godt grepp på denna fordrande roll; tredje aktens framställning lyckades han dock ej genomföra i öfverensstämmelse med de båda första. I vokalt hänseende förtjänar han ock erkännande. I öfriga hufvudroller återhörde man med nöje hr Menzinsky som Walther von Stoltzing, hr Forsell som Hans Sachs och hr Malm som David. Önskligt vore dock, att hr Forsell förlänade Sachs något mindre sentimentalitet än hvad nu kom till synes. Spinnsidan var svagast företrädd; särskildt skulle man önska få en i vokalt hänseende bättre representant för Eva, än hvad fru Lindberg numera är. Ny på anförarplatsen var äfven hr Järnefelt, som på det hela taget förtjänar erkännande för det sätt, hvarpå det härliga verket nu framfördes. Ledsamt nog var publiken långt ifrån fulltalig. Här har man tydligen ej, såsom öfverallt annorstädes, lärt sig känna och förstå, att det är en dramatisk-musikalisk högtid man bjudes på, hvarje gång detta verk uppföres, skulle ock utförandet ej i allo kunna blifva fullkomligt Vår publik har tydligen ännu mycket att lära sig i musikaliskt hänseende. *F. Hbg.*

— *Geraldine Farrar* har däremot haft att glädja sig åt fulla hus. Allmänna intrycket synes emellertid vara, att den sympatiska sångerskan i musikaliskt och konstnärligt hänseende ej nått lika högt som vid sitt förra besök härstädes. Hon afreste härifrån i tisdags.

FÖRSTA SVENSKA MUSIKFESTEN blir den grandiosa afslutningen på det nu lyktade musikåret. I det vi ännu en gång påminna om densamma med uppmaning till våra läsare att skynda sig att skaffa biljetter, för så vidt de ej redan gjort det, hoppas vi, att festen i alla afseenden måtte aflöpa så, att den kommer att stå som en lofvande början till en lång rad af dylika musikfester. De tre konserterna äga som bekant rum på torsdagen och fredagen innevarande vecka.

DET DANSKA GÄSTSPELET. "En sparf i tranedans" af Hostrup aflöste "Alexander den stores" bländande triumf, hvilket hade till följd att entusiasmen under några kvällar sjönk en eller annan grad. Tiden har fört oss för långt bort från den existenssfär, under hvilken dessa naiva sångspel blefvo till, och så äga vi icke bakgrunden af det gamla gemytliga Köpenhamn att se dem emot. Intresset samlade sig därför uteslutande kring danskarnes sätt att framställa denna med studentlyrik och spökeri inmängda satir öfver individer, som rulla sig i stoftet för den utländska lackeringen och likt Titania slås med kärlekens blindhet inför det vulgära.

Hr Fjelstrup med sin frodiga och fantasifulla komik gjorde en minnesvärd typ af skräddargesällen Peter Ravn. Det var en oafbrutet skiftande individualisering och en replikbehandling full af roande akustiska finter. Likaledes dröjer i minnet den stämningsrikt utförda studentfesten i första akten, där sällskapets manliga medlemmar en corps briljerade med ett oförliknelig samspel.

Edvard Brandes' "Hårdt mot hårdt" luktar storstadsbakgård, brännvin och våta skurtrasor. Aldrig har författarens skarpa etsnål ritat upp en tröstlösare och grymmare lifsinteriör än detta snickarehem, där väggarna eka af "familjefaderns" eder, hvarje stund är laddad af förtviflan och raseri och såväl fysiskt som andligt snusk stinker ur alla vrår. Det är en svartmålning, som stundom slår öfver genom sin ensidighet och hvars slutakt försvagas af en illa funnen upplösning. Enstaka scener äga däremot tragisk storhet, och det då och då glimmande beska löjet verkar som blixtar i natten.

Fruarna Wiehe, Dinesen och Larssen stodo främst på kvinnosidan och den förstnämndas förgrämda, utpinade hustrutyp var ett fullödigt konstverk, utfördt med diskreta medel. Fru Larssens af fattigdom och rädsla tilltygade flickunge och fru Dinesens rörande och dock behärskade framställning af dottern i huset framstodo hvar i sin art som ett par ypperliga figurteckningar. Fröken Asta Nielsens varietésångerska verkade däremot onödigt grof.

För att som hr Fjelstrup våga en så hänsynslös framställning af den försupne snickaren Holst, måste man vara orubbligt säker på sin konsts medel. Men han både vågade och vann, ehuru mindre brutalitet och några färre glas brännvin och bajer skulle ha gjort figuren mänskligare, utan att sanningen behöft lida därpå. Hr Johannes Poulsen gaf en öfvertygande och vacker bild af den unge sättaren och hrr Albrecht Schmidt, Jacques Wiehe och Emmanuel Larsen, snickarfamiljens logerare, fullbordade genom karaktäristiska isättningar af hal komik och ruskigt förfall den bistra lifsbilden.

Med Arthur Schnitzlers skådespel »Älskog», gammalt och kändt för stockholmspubliken, blef det danskarne beskärdt att riktigt anslå känslosträngarne. Flere dussin näsdukar vättes också af tårar på Dramatiska teatern i söndags kväll.

Men grät man öfver tragedien i tredje akten, så hade man dessförinnan vederkvickt sig med ett hjärtligt skratt åt den muntra supén i första akten. Författaren har gjort det minsta möjliga af denna akt, men danskarnes fantasi utfyllde luckorna och skapade en interiör af grace och skälmsk humor, som återigen bekräftade deras öfverlägsenhet i ensemblespel. I öfrigt hade fru Anna Larssen en triumfkväll. Hennes Wientös var rörande i sin kärleksfulla hängifvenhet, sitt svärmiska uppgående i den älskade. Och i tredje aktens stora scen, då själskvalen synas vilja spränga den fina gestalten, fick hon fulltoniga, träffande uttryck för sin smärta. Hennes far, den gamle musikern, gafs fint och varmt af hr Emmanuel Larssen och fröken Jacobsen glänste med sin mjuka subrett-talang.

Efter alla dessa förträffliga aftnar kom måndagens program, som åtminstone hvad förpjäsen beträffar blef en bom. Det franska skådespelet »I telefon» af någon obskyr fransk sensationsskrifvare är ett fullständigt nonsens, en puerilitet, ett skrufvadt effektstycke, som ej har det ringaste med dramatisk diktkonst att skaffa. Den ohyggliga, nervskakande andra akten, då mannen i telefon hör, hur hans hustru mördas af inbrottstjufvar ute på deras landtställe, verkar som ett kapitel ur en groft tillyxad brottmålsroman och gör uteslutande ett vidrigt intryck. De starka applåderna efter sista ridåfallet gingo också förbi författaren och direkt till den skådespelare, hr Emmanuel Larsen, som med stark hand under en halftimme hållit oss sväfvande öfver skräckens svarta afgrund. De utgjorde ett tack för att han ej tappade oss i svalget.

Dess mer befriande verkade det att efteråt få skratta åt Gustav Wieds satyrspel »Fru Mimi», ehuru roligheten var skäligen tunn. En stackars liten bortkelad flickunge, som gift sig med en mäkta lärd och mäkta tankspridd professor och därför håller på att ledas ihjäl i äktenskapet — det är det hela. När hon blir rasande, kastar hon sockerskålens innehåll i ansiktet på sin herre och man, ger honom örfilar och — flyttar ut hans säng ur sängkammaren.

Replikerna äro äkta Wiedska och fru Anna Larssen säger dem naturligtvis med all nödig poängtering. Hon var för resten förtjusande, kattlik, smidig. Hon sekunderades också bra af hr Jacques Wiehe samt fröknarna Jacobsen och Mikkelsen. Men konstnärligt taget var aftonen svag. *E. H—n.*

Marguerite

ny, utsökt parfym,

kan i fråga om finhet, fyllighet och styrka fullt jämföras med den bästa franska.

Säljes i de flesta välsorterade parfymbutiker.

Hylin & C:os Fabriks-Aktiebolag.

KÖKSALMANACK

Redigerad af
ELISABETH ÖSTMAN.

Inneh. af Elisabeth Östmans Husmoderskurs i Stockholm.

FORSLAG TILL MATORDNING FÖR VECKAN 3—9 JUNI 1906.

SÖNDAG. (Pingstdagen). Frukost: Smörgåsbord; chateaubriand med brynt potatis; mjölk; kaffe eller te med gräddvåfflor. Middag: Götisk soppa med vindböjtlar; kokt lax med mayonnaise; stekta kycklingar med brynt potatis och salader; glacebomb med mandeless.

MÅNDAG. (Annandag Pingst). Frukost: Smörgåsbord; lax (rester från söndag) kall kyckling (rester från söndag) med brynt potatis och grönsalad; mjölk; kaffe eller te. Middag: Soppa med murklor; späckad kalfsadel med legymer; rabarberkompott med vispad grädde och bakelser.

TISDAG. Frukost: Smörgåsbord; kall kalfsadel (rester från måndag) med remouladesås; mjölk; kaffe eller te. Middag: Hachékotletter med stufvade morötter; sviskonsoppa med vispad grädde.

ONSDAG. Frukost: Smörgåsbord; biffstek med potatis; mjölk; kaffe eller te. Middag: Soppa med makaroner; stekt helgeflundra med champignoner.

TORSDAG. Frukost: Smörgåsbord; omelette med fiskstufning (rester från onsdag); mjölk; kaffe eller te. Middag: Ärter med fläsk; pösmunkar med sylt.

FREDAG. Frukost: Smörgåsbord; gratin på sill; ägg; mjölk; kaffe eller te. Middag: Wienerkotletter med spenat; rabarberkompott med vispad grädde.

LÖRDAG. Frukost: Smörgåsbord; hafregrynsgröt med mjölk; ägg; kaffe eller te. Middag: Köttsoppa; mannagrynspudding med saftsås.

RECEPT:

Götisk soppa (f. 6 pers.). 2 lit. stark, brun buljong, 1/2 tsk. soja, 1 msk. fin konjak, 1/2 dcl. cherry, salt, cayennepeppar.

Klarmedel: 1 hg. benfritt oxkött, 2 ägghvitor.

Beredning: Oxköttet skrapas fint och blandas med ägghvitorna. Buljongen upphettas och det skrapade köttet tillsättes under stark vispning, hvarefter den får ett kort uppkok. Buljongen silas därefter genom en i hett vatten urvriden servett, får koka upp och afsmakas med konjak, sherry och kryddor. Den serveras med rostadt bröd eller pastejer.

Mayonnaise (f. 6 pers.). 3 msk. smör (60 gr.), 5 msk. mjöl, 1/2 tsk. engelsk senap, 6 dcl. vatten, 3—4 äggulor, saften af 1/2 citron, 3 tsk. vinaigre, 4 msk. fin matolja, salt, socker, 2 dcl. tjock grädde.

Beredning: Smör, mjöl och senap sammanfrässas, det kalla vattnet tillsättes litet i sänder, under flitig rörning och såsen får koka 20 min. Den passeras därefter och röres tills den blir kall, då äggulorna, en i sänder iröras och såsen arbetas med slef omkr. 1/2 tim. under det oljan citronsaften och vinaigren tillsättas droppvis. Såsen afsmakas med salt och socker och sist tillsättes den till hårdt skum slagna grädden. Den serveras i särskild såsskål eller som garnering omkr. fisk och kött.

Glacebomb (f. 6 pers.). 2 hg. toppsocker, 2 dcl. vatten, 1/2 tsk. citronpulver, 8 äggulor, 8 dcl. tjock grädde.

Beredning: Sockret hugges i stycken, lägges i en kastrull och vattnet påhälles. När sockret är fullkomligt smält, kokas det till en klar lag, som smaksättes med citronpulver. Äggulorna vispas väl, den heta sockerlagen tillsättes under kraftig vispning, hvarefter krämen under fortsatt vispning får sjuda öfver elden. Vispningen fortsättes därefter, tills krämen är kall. Då tillsättes den till hårdt skum slagna grädden och glacen hälles i glacemaskin samt vrides 10—15 min. Den nedpackas sedan i glacedosa och fryses 1—2 tim. Då glacen skall stjälpas upp, omviras dosan med en handduk doppad i hett vatten.

Degen behöfver ej stå att jäsa före insättningen i ugnen, när Ni bakar med Lagermans bakpulver "Tomten". Detta är deremot absolut nödvändigt vid användandet af pressjäst.

Soppa med murklor (f. 6 pers.). 1/2 lit. konserverade toppmurklor, 2 lit. buljong, 1 msk.. smör, 2 msk. mjöl, salt, cayennepeppar, 2 äggulor, 1 dcl. tjock grädde.

Beredning: Murklorna jämte sitt spad, påsättas i den kokande buljongen och få koka omkr. 1 tim., hvarefter buljongen silas. Smör och mjöl sammanfrässas, buljongen tillsättes litet i sänder, och soppan får under rörning koka 10 min. Den afsmakas med kryddorna. Äggulorna och grädden vispas upp i soppskålen och soppan tillslås under kraftig vispning. Murklorna skäras i skifvor och serveras i soppan.

Späckad kalfsadel (f. 12 pers.). 4 kg. kalfsadel, 2 hg. späck, 1 msk. salt.

Till stekning: 3 msk. smör (60 gr.), 1 lit. buljong eller vatten.

Sås: 1 msk. smör, 2 msk. mjöl, köttjus, 1 dcl. tjock grädde, 2 msk. madeira eller sherry, citronsaft, salt, hvitpeppar.

Beredning: Köttet tvättas med en duk, doppad i hett vatten; späcket skäres i fina strimlor, som vändas i salt och härmed späckas sadeln i jämna rader. Den stekes antingen i ugn eller gryta. Saltas sedan den är brynt, spädes med buljongen, litet i sänder, och öfveröses hvar 10 minut. Till stekningen åtgår omkr. 1 1/4 tim. Kalfsadeln upptages, köttet lossas nätt, skäres i tunna skifvor hvilka hopläggas och serveras på sadeln, som garneras med legymer. Köttjusen silas och skummas, smör och mjöl sammanfrässas, köttjusen påspädes litet i sänder, jämte grädden, och såsen får koka 10 min., hvarefter den afsmakas med vinet, citronsaften och kryddorna. Den serveras i särskild såsskål.

Hachékotletter (f. 6 pers.). 2 rödlökar, 1 msk. smör, 1 lit. kokt malet kött, 1/2 lit. kokt malen potatis, 2 dcl. köttspad eller mjölk, 1 dcl. franskt vin, salt, hvitpeppar, 4 msk. smör (80 gr.).

Beredning: Löken skalas och förvälles i saltadt vatten omkr. 5 min., får afrinna och hackas fint samt brynes i smöret jämte köttet och potatisen, hvarefter köttspadet, vinet och kryddorna tillsättas. Af massan formas aflånga kotletter. En gjutpanna upphettas, smöret brynes däri, kotletterna nedläggas och få steka vackert gulbruna. De serveras med stufvade morötter.

Pösmunkar (f. 6 pers.). 90 gr. smör, 2 1/2 dcl. vatten, 20 gr. socker, 210 gr. hvetemjöl, 6 ägg.

Till pannan: 2 msk. smör.

Beredning: Smör, vatten och socker kokas upp, mjölet ivispas och smeten får koka, tills den släpper pannan. Pannan aflyftes och 1 äggula iröres genast, när smeten afsvalnat, de öfriga äggulorna och när den är kall, de till hårdt skum slagna ägghvitorna. En munkpanna upphettas långsamt och penslas med smör. Till hvarje munk tages 1 tsk. af smeten. De gräddas ofvanpå spisen och vändas med gaffel, när de äro bruna på undre sidan. De beströs med socker genast de äro färdiga. Serveras med sylt eller kompott.

Anm. Pösmunkar kunna äfven kokas i flottyr.

Wienerkotletter (f. 6 pers.). 6 hg. benfritt kalfkött, 1 1/2 hg. kokt potatis, 2 msk. fint hackad persilja, 2 msk. grädde, 2 tsk. salt, 1/2 tsk. hvitpeppar.

Till panering: 2 ägg, 1 1/2 kkp. stötta skorpor.

Till stekning: 3 msk. smör (60 gr.), 3 kkp. buljong eller vatten.

Beredning: Köttet tvättas med en duk doppad i hett vatten, skäres i tärningar, befrias från hinnor och senor och drifves 3 ggr. genom köttkvarn, sista gången tillsammans med potatisen. Färsen arbetas väl tillsammans med persiljan, grädden och kryddorna. Af färsen formas tunna kotletter, hvilka penslas med de uppvispade äggen och vändas i de stötta skorporna. En stekpanna upphettas långsamt, smöret brynes däri och kotletterna få sakta genomsteka med tätt slutet lock omkr. 10 min. De serveras med spritärter eller spenat.

LEDIGA PLATSER

Lärarinna,

som förut undervisat, önskas i prästhus i Skåne för en flicka som läst 4 kl. kurs och 3 barn, som skola läsa 1 kl. kurs. Pianolektioner. Svar till »C. O. L.», Iduns exp.

Lysekils Samskola.

Tvänne lärarinneplatser vid samskolan äro till ansökan lediga, den ena med undervisningsskyldighet hufvudsakligen i geografi, naturlära och matematik å elementarafdelningen, lön 1,150 kr., den andra med undervisningsskyldighet hufvudsakligen i förberedande afdelningen lön 800 kr. Ansökningar ställda till Samskolans Styrelse böra före den 1 juli inlämnas.

STYRELSEN.

Vid

Sölvesborgs Samskola

som är afsedd att utvidgas till femeller sexklassig, skall för instundande läsår anställas två lärarinnor med rätt för hvardera att uppbära lön efter 1,200 kr. för år och med skyldighet att bestrida undervisningen tills vidare i skolans båda första klasser i enlighet med den för statens samskolor fastställda undervisningsplan. Till skolans styrelse ställda af läkarebetyg och öfriga erforderliga handlingar åtföljda ansökningar torde inom instundande juni månads utgång insändas till undertecknad, styrelsens ordförande.

Sölvesborg den 27 april 1906.

P. H. HUMBLA.

Lärarinnebefattningen

i husligekonomi vid folkskolan i Sala stad kungöres härmed till ansökan ledig. Undervisningen pågår under den för folkskolan bestämda årliga lästiden. Lönen är 700 kr. pr år, husrum och vedbrand samt fri bespisning de dagar och tider undervisning meddelas. Ansökningar till befattningen, åtföljda af präst- och läkarebetyg samt ställda till skolrådet i Sala stad, insändas till undertecknad före den 6 juni d. å.

Sala d. 15 maj 1906.

A. M. Magnéli,
Skolrådets ordförande.

Lärarinna,

språkkunnig, musikalisk, önskas till hösten för två flickor, 12 och 8 år samt en gosse 10 år. Särskild vikt fästes vid kompetens att bereda gossen för inträde i 3:dje kl. Svar till Friherrinnan F. Ramel, Övedsklosters gård, Skåne.

LÄRARINNOR få goda platser, höga lönevillkor, genom Nya Inackorderingsbyrån, Brunkebergsgatan 3 B, Stockholm. Etab. 1887.

LÄRARINNA. Plats finnes å naturskön egendom i Värmland, att läsa med tvänne flickor om 8 och 10 år. Den sökande skall hafva undervisningsvana i såväl vanliga skolämnen som musik, samt vara villig deltaga något inom hemmet. Svar med fotografi, löneanspråk och referenser till »Kohlsäters Bruk», Gillberga.

Extra ämnes-lärarinna

skall under läsåret 1906—07 anställas vid statens samskola i Vadstena. Ämnena torde bli kristendom, modersmål, tyska och historia i klass I samt engelska i klasserna 4 och 5. Arfvode enl. nåd. kung. d. 27 aug. 1904. Ansökningar, ställda till Kungl. öfverstyrelsen för rikets allm. läroverk, torde snarast insändas till rektorn vid Samskolan Vadstena.

EN ung anspråkslös stadgad flicka, önskas som hjälp i hushåll på landet, skall kunna undervisa tvänne mindre gossar när nösterminen börjar. Hälst musikalisk. Betyg, ref. och fotografi under adress »Ordentlig», p. r. Vänersborg.

Församlings-sjuksköterska

önskas i Augerum, Blekinge län, från den 1 juli eller senare på sommaren. Aflöningen, som bestrides af Leopold Rubens sjukvårdsfond, utgår med 750 kr. per år i ett för allt.

Närmare meddelas af fröken Ellen Ruben, Greigatan 7, Stockholm, R. Lundmark, Karlskrona och kyrkoherde Bergström, Lösen.

Ansökningarna ställas till »Styrelsen för Leopold Rubens sjukvårdsfond» adress Lösen.

Epidemisjuksköterskeplatsen

i Grönskåra distrikt (Kalmar län) blir ledig 1 nästkommande juli. Löneförmåner: 600 kr. årlig lön samt 1 kr. om dagen i kostpengar jämte fria resor vid tjänstgöring. Ansökningar, åtföljda af kompetensintyg och läkarebetyg, ställas till E. Fliser, e. prov.-läkare, Grönskåra.

Skolad sjuksköterska

med elementarskolebildning erhåller plats som biträdande föreståndarska vid Vänersborgs Hospital och Asyl. Löneförmånerna äro: 400 kronor pr år, fritt vivre jämte 125 kr. i kostförbättringspenningar samt fria tjänstekläder. Ansökningar åtföljda af bestyrkta betygsafskrifter jämte frejdbetyg insändas till Öfverläkaren.

ANSPRÅKSLÖS, bättre flicka får god plats att sköta 2 flickor, 1 och 2 år gamla, i ingeniörsfamilj utanför Stockholm. Lön 120 kr. Anses som familjemedlem. Goda referenser önskas. Svar till »Barnavän», Iduns exp.

Sjuksköterska.

En i vanlig sjukvård och desinfektion kunnig sjuksköterska erhåller den 1:sta instundande juli plats i Jämshögs socken. Lön 600 kronor. Ansökan, åtföljd af kompetensbetyg insändes före den 10 juni till kommunalnämndens ordf. i Jämshög, adress Grönum, hos hvilken närmare upplysningar erhållas.

Ledig plats

som kassörska betingar ofta, utom rekommendationer, jämväl redovisningsgaranti (uppbördsborgen). Sådan garanti eller borgen meddelas på liberalaste villkor af Brandförsäkrings-Aktiebolaget NORRLAND, Drottninggatan 23, Stockholm.

Begär prospekt och öfriga upplysningar hos bolaget eller dess närmaste agent.

PLATS i finare pappershandel erhåller en troende och i branchen fullt hemmastadd dam. Fina referenser fordras. Svar med fotografi jämte uppgift om ålder och lönepr. till »God plats» under adress S. Gumælii Annonsbyrå, Stockholm.

EN ung anspråkslös flicka, från ett godt hem får plats genast som biträde med skötsel af en telefonväxel (vana behöfves ej) samt lättare sysslor inom hemmet. Svar inom 8 dagar med fotografi och rekommendationer torde sändas under adress »Familjemedlem», Hudiksvallspostens exp. f. v. b.

Duglig o. bildad hushållerska-värdinna

med godt sätt, kunnig i matlagning och van vid alla till ett hushåll hörande göromål, hälst musikalisk, kan erhålla plats på landet den 1:sta juli hos ingeniör utan familj. Betygsafskrifter med pretentioner och fotogr. i bref märkt »Landet» under adress S. Gumælii Annonsbyrå, Stockholm f. v. b.

PÅLITLIG, anspråkslös, frisk och barnkär flicka, något kunnig i matlagning och som med husmoders hjälp vill utföra inom hemmet förekommande göromål, erhåller plats i liten tjänstemannafamilj på landet i närheten af Malmö. Svar med löneanspråk, fotografi och rek. till »A. W.», Sjöbo.

Frisk, stark, ordentlig

flicka, som är kunnig i inomhus förefallande sysslor och som är villig åtaga sig plats såsom ensamjungfru i mindre familj å landet (Småland) erhåller dylik plats den 1 juni. Lön 15 kr. pr månad. Svar märkt »S. C. O.» sändes till Tidn. Kalmar, Kalmar.

EN frisk, verkligt barnkär flicka, något kunnig i sömnad, kan erhålla plats om svar jämte rek. och fotografi insändes till »Ingeniörsfru», Malmberget p. r.

PLATS för medelålders, bildadt och i matlagning kunnigt fruntimmer, som är kompetent att förestå ett mindre skolhushåll finnes i Skara för kommande läsår. Sökande bör vara intresserad af barn och äga förmåga att göra ett hem trefligt. Svar med uppgift på referenser och löneanspråk torde insändas till »Skolhushåll», Iduns exp. f. v. b.

FÖR bildad, duglig flicka som vill deltaga i skötandet af barn samt andra förekommande göromål finnes plats i tjänstemannafam. i villastad utanför Stockholm. Svar åtföljdt af rek., löneanspråk och hälst fotografi, sändes till »A. W.», Iduns exp.

KUNNIG hushållsfröken får fin plats på gods i Sörmland. Liten familj. Lön 300 kr. Norra Inack:Byrån, Malmskillnadsgatan 27, Sthlm.

Barnflicka

får genast plats i prästfamilj. Svar med, om möjligt, betygsafskrifter m. m. till pastorskan J. S:son Brodeen, Falköping.

I ett läkarehem önskas till 1 sept. en i matlagning fullt kunnig bildad flicka med ett jämnt lynne. Hon bör vara villig att själf laga maten samt med tjänarinnans hjälp sköta öfriga husliga sysslor. Svar med löneanspråk till D:r Thora Wigardh, Göteborg.

EN enkel, anspråkslös, bildad flicka kunnig i sömnad och villig deltaga i alla inom ett hem förefallande göromål samt vid vården af barn erhåller plats nu genast. Den sökande bör vara musikalisk samt kunna hjälpa barnen med läxläsning. Svar med fotografi samt löneanspråk sändes till »A. C.», Lidköping p. r.

Barnfröken.

Frisk, anspråkslös flicka, med godt, jämnt lynne, kunnig i sömnad, ordentlig och plikttrogen får god plats i disponentfamilj på landet att ha tillsyn öfver barnen och deltaga i förefallande göromål. Svar med fotografi och rek. till Fru J. M. Hansson, Mölneby Hid.

Tysk barnfröken.

För en tysk fröken, något kunnig i svenska språket, finnes plats ledig den 1 sept. i år för att sköta tvänne flickor om resp. 11 och 3 år. Sökande, som äfven bör vara kunnig i sömnad torde skriftligen vända sig med uppgift å ålder och referenser till fru Wally Grebst, Göteborg.

PLATSSÖKANDE

SOMMARPLATS från omkr. pingst t. o. m. aug. önskas af undervisningsvan, något musikalisk lärarinna mot fritt vivre att läsa och spela med barn och hjälpa till med hvarjehanda. De bästa rek. Svar till »Gladt lynne», Iduns exp.

BÄTTRE, undervisningsvan småskolelärarinna önskar plats. Kunnig i handarb. och skritgöromål. Fina betyg. Svar till »Egen kraft», Malmö p. r.

UNG flicka önskar under sommaren plats som hjälp och sällskap mot fritt vivre i god familj, där undervisning kan erhållas i engelska och tyska mot afgift. Svar snarast till »Landsorten», Iduns exp., Sthlm.

UNDERVISNINGSVAN studentska söker under sommaren plats att undervisa barn. Svar till »Laudatur», Wänsjö, Weda.

HANDARBETSLÄRARINNA van att undervisa äfven i folkskolans ämnen önskar plats i höst. Kunnig i enkel bokföring och väfnad. Genomgått »Handarb. Vänner» och Lundinska slöjdkursen. Bästa betyg och ref. Svar till »H. E.», Iduns exp.

LÄRARINNA, utexaminerad från Högre Lärarinneseminarium och anställd vid högre flickskola, önskar öfver sommaren anställning i treflig familj på landet att undervisa i vanliga skolämnen och musik. Svar till »25 år», p. r. Norrköping.

PLATS för läsåret önskar lärarinna, undervisningsvan i skolämnen, språk, musik. Svar »Barnvän» under adr. S. Gumælii Annonsbyrå, Stockholm.

Ung, musikalisk,

undervisningsvan flicka söker till hösten plats som lärarinna i familj, helst i mellersta eller norra Sverige. Svar till »Frida», Skolgatan 5, Wäxiö p r.

Informator

med stor undervisningsvana önskar plats. Utmärkta ref. Svar till »S. S.», Iduns exp.

EN 16-års flicka, kunnig i enklare matlagning och sömnad, önskar mot fritt vivre plats för att gå frun tillhanda. Svar till »16 år», Iduns exp.

EN ung, anspråkslös, barnkär flicka önskar plats att gå frun tillhanda, samt anses som familjemedlem. Kunnig i handarbeten samt något kunnig i klädsöm. Svar till »Familjemedlem», Borrby p. r.

GODA hushålls- och barnfröknar, lärarinnor m. m. till familjer finnas anmälda å Inack. Byrån, Norrköping. **Rikstel. 9 16.**

UNG, bättre flicka, som genomgått 5 klasser i flickskolan härstädes samt en kurs i enkelt och dubbelt (Ital.) bokhålleri önskar plats. Goda betyg finnes. Svar emotses tacksamt till »18 år», Falun p. r.

FRISK bättre flicka, med godt utseende, önskar mot fritt vivre vara till hjälp och nytta samt deltaga i matlagning på större landtgård. Svar till »Ruth», Svenska Annonsbyrån, Göteborg.

Bildad norrländska,

kunnig i matlagning, sömnad och i öfrigt alla i hemmet förekommande sysslor, önskar plats i familj eller som husföreståndarinna åt änkeman. Svar till »Plikttrogen», Iduns exp., f. v. b.

ANSPRÅKSLÖS 33 års flicka van att på egen hand sköta ett hem, önskar plats öfver sommaren som husföreståndarinna eller att som hjälp och sällskap medfölja till badort. Goda rekommendationer. Svar till »Norrländska», Bispfors p. r.

UNG flicka önskar plats i liten familj. Är kunnig i husliga göromål, handarbete och är musikalisk. Svar till »Vänligt bemötande», Uppsala p .r.

EN anspråkslös 17 års flicka, frisk och stark, som genomgått sex klasser i elementarskola för flickor och därefter deltagit i en hushållskurs å landtegendom samt sedermera lärt linnesömnad, önskar plats i ett godt hem såsom hjälpreda åt husmodern. Är villig att deltaga i alla förekommande göromål och har små löneanspråk. Svar till Ruth Jönsson, Trelleborg n:r 245 B.

HOS ensam dam önskas plats af 26-årig flicka som sällskap och hjälp. Musikalisk. Svar till »Fritt vivre 1906», Iduns exp.

BARNFRÖKENPLATS önskas nu genast af anspråkslös och barnkär ung flicka, villig att deltaga uti hemmet förekommande sysslor. Kunnig i enklare sömnad. Svar märkt »Barnfrökenplats», Karlskoga p. r.

UNG flicka önskar plats på kontor eller som skrifbiträde och hjälp. Genomgått handelsskola och förut haft plats på kontor. Svar till »E. L.», Iduns exp.

IDUN

ILLUSTRERAD TIDNING · FÖR KVINNAN OCH HEMMET

N:R 22 (1013) — TORSDAGEN DEN 31 MAJ 1906 — 19:DE ÅRG.

PRENUMERATIONSPRIS PR ÅR:
IDUN, VANLIGA UPPLAGAN KR. 6:50
IDUN, PRAKTUPPLAGAN..... » 8:—
IDUN, BIBELUPPLAGAN..... » 11:50
IDUNS MODETIDNING..... » 2:—
LÖSNUMMERPRIS: 12 ÖRE.

UTGIFNINGSTID: HVARJE TORSDAG.
ANNONSPRIS: 25 ÖRE PR MM. FÖRE, 20 ÖRE EFTER TEXTEN. FÖR UTL. ANNONSER 40 ÖRE.

HUFVUDREDAKTÖR o. UTGIFVARE: FRITHIOF HELLBERG.
MOTTAGN.-T. KL. 2—3. ALLM. 402, RIKS 86 60.
BITRÄDANDE REDAKTÖRER: J. NORDLING o. E. HÖGMAN.

BYRÅ: 51 DROTTNINGGATAN 51.
REDAKTIONEN KL. 10—4.
EXPEDITIONEN KL. 9—5.
ANNONSKONTORET 9—5.
ALLM. TEL. 61 47. RIKS 16 46.

ALLA SKRIFVELSER I REDAKTIONSANGELÄGENHETER BÖRA SÄNDAS TILL IDUNS REDAKTION, EJ TILL NÅGON RED.-MEDLEM PERSONLIGEN.
REDAKTIONSTELEFONER: ALLM. 98 03, RIKS- 16 46.

NORDISKA MÖBLERINGS-AKT.-BOL.
MALMÖ • STOCKHOLM • GÖTEBORG
18 Birger Jarlsgatan 18
— är Sveriges största affär inom branschen. —

Mälarbadet, Norr Mälarstrand 12, med genomgång 11 Handtverkaregat. (midt för Kungsholms kyrka)
rekommenderar sin storartade **Simhall** för uppfriskande bad i sommarvärmen.
Öppet hvardagar fr. 8 f. m. till 10 e. m. Sön- och helgdagar 8 f. m.—1 e. m. Simhallen öppen för damer tisdagar från 2—10 e. m. Alla moderna bad serveras. OBS! Simhallen öppnas på mångas begäran kl. 7 f. m. från den 1 juni. Badstuafdelningens första klass för damer rekommenderas, pris 50 öre.

Strengnäs Hushållsskola.
Ny kurs börjar den 1 september. Prospekt, referenser och upplysningar genom **Fru M. Braune,** Strengnäs.

Örebro Kindergarten.
Nästkommande september börjar ny teor. och prakt. kurs för unga flickor.
Utbildning för Kindergarten, barnhem, barnkrubbor m. m.
Prospekt mot porto.
Ansökningar böra insändas snarast till föreståndarinnan, Fröken Maria Kjellmark, Oskarsparken n:r 7, Örebro.

Sandaler!
P. Gust. Petterssons, Drottninggat. 52, Stockholm, Sandaler, äro de bästa i handeln förekommande såväl till form som kvalité. Anvisning för måttagning: Ställ foten på ett papper och rita med en penna omkring densamma och insänd denna ritning, så kan passande storlek utprofvas. Pris: Herr 7 kr. paret. Dam 6 kr. paret. Barn från 3 till 5.50.

Läs och meddela intresserade att Madame Charles Cahier — den bekanta amerikanska Opera o. Konsertdivan o. Jean de Reszké's elev — gifver undervisning i sång under juni, juli och augusti vid en idyllisk plats i Schweiz. — En vacker Naturkuranstalt, befinner sig fem minuter från M:me Cahier's bostad och hvarest full pension incl. rum kan fås f. o. m. Frcs 6 50 pr person och dag. Tillskrif genast M:me Charles Cahier, c/o American Exp. Comp. 11, rue Scribe, Paris

Nedsatt pris!
Pärmar till **IDUN 1905** **och föregående år**
tillhandahållas till följande priser:
Iduns pärmar, röda med guldtryck ... 1: 50
D:o, röda, bronstryck 1903..... 1: —
Iduns Romanbibliotek, röda eller gröna 0: 50
Iduns Hjälpreda, röda eller gröna..... 0: 50
Kunna erhållas i **närmaste bokhandel** eller direkt från **Iduns Expedition,** om rekvisition och l ikvid i postanvisning insändes.

HOTELL PRIMAVERA,
Via Veneto, Rom.
Innehafvare: Castelli & Atzel.
1:sta kl. Familjehotell, beläget midt emot Drottning Magueritas Residens och Svenska Ambassadhotellet
OBS.! Svenska tidningar.

Obs.! *Franska snörlifssömmeriet i Stockholm är flyttadt till Norrmalmstorg n:r 1, en trappa upp i rymlig och väl belägen lokal. Begär prospekt.*

Vid lasarettet i Karlstad
mottages från 1 inst. juni, eller genast, några elever för utbildning till sjuksköterskor. Anmälan kan ske hos Lasarettsläkaren.

Hvar är tidningen för i går?
— Här, var så god!
— Tack, jag skall se efter hvilka olika sorter det finnes af »Tomte-kräm», eller hvad det nu är de kalla det där Lagermanska fabrikatet. Jaså, det heter Lagermans Saft-kräm-pulver Tomten och det finnes med både hallon, smultron, citron och vinbär. Ja hallon ha vi ju förut profvat och det var ju bra. Jag skall komma ihåg att köpa ett af hvardera i dag.

Kopior af s. k. Dalmålningar från 1700-talet erhålles. Storlek 100×120 cm. Fotografier och närmare upplysningar lämnas mot porto
Karin Hellman, Svärdsjö.

En synnerligen lämplig namnsdags- eller födelsedagspresent är en originallåda eller flaska äkta Farina Eau de Cologne. Nästan hälften inbesparas, om den köpes direkt å Kölnerlagret, 24 Smålandsgatan, Stockholm (öppet 9—6,30). Holländsk cacao, tvål och parfymer till partipriser. Begär priskuranter.

Barnängens Vademecum.
OBS.! Bland alla munvatten på hygieniska utställningen i Grand Palais, Paris 1902, var Vademecum det enda, som erhöll högsta pris, Guldmedalj, i sin egenskap af »antiseptiskt munvatten».
Barnängens Tekniska Fabrik,
H. M. Konungens Hofleverantör.

Köttextraktet BONIT
i flytande och fast form samt i kapslar
rekommenderas.

H. G. Groms & Son,
Göteborg, Korsgatan 12, rekommendera såsom särdeles goda kvalitéer:
Konjak ..... à 2,50 pr liter.
Whisky ..... » » » »
Portvin ..... » » » »
Madeira..... » » » »
Häraf kunna erhållas: proflådor om minst 18 literbuteljer — sortiment enligt köparens önskan — 40 kr. pr låda, netto, fritt hvarje järnvägs- och ångbåtsstation.
Förskottslikvid torde åtföljas beställningen — enklast i postanvisning.

På Världsutställningen i Liège 1905 tillerkändes ÖSTLIND & ALMQUIST, Arvika,

Diplômes d'honneur (Guldmedalj och särskildt hedersdiplom)
för **Flyglar, Pianinon** och **Orglar.**
Alla firmans utställda instrum. inköptes af k. direktionen för världsutst. lotteri.
Lager- och Filialexpositioner:
Göteborg, Kungsg. 15. Stockholm, Vasag. 50. Malmö, Baltzarsg. 10.
Begagn. tagas i byte. Begar priskurant.
Öfver 12,000 instrum. levererade.

Prenumerera på Barngarderoben.

FÖRNÄMSTA MARGARIN
Arboga Margarinfabriks högsta märke.

UNDER
JUNI, JULI OCH AUGUSTI
ÄR
IDUNS EXPEDITION
ÖPPEN
LÖRDAGAR KL. 9 F. M.—3 E. M.,
ÖFRIGA HVARDAGAR KL. 9 F. M.—5 E. M.

Oumbärlig för hvarje dam är Golfrocken
— saisonens mest gouterade nyhet —

i såväl röd som hvit klädesberedd ylletricot enl. vidstående teckning. Lätt, chic och lämplig för hvarje figur. Levereras portofritt närmaste poststation till kr. 12: — pr st. i 3:ne storlekar för vuxna samt till kr. 10: — pr st. i 2:ne storl. för 12 à 15 års flickor.
Härtill passande sportmössa till kr. 2: —.
Särdeles chic.
Extra nyheter i golfblusar i hvitt och coulört med olika uppslag till kr. 4: —.

Varuhuset Lundbergs Kappfabrik, Helsingborg.

Prenumerera på Idun!

DEN FRISKASTE och Angenämaste är F. Paulis ELECTA Eau de Cologne

Ser ut så här

Schweizer Siden är **bäst!**
Begär prof på våra **nyheter** för **våren** och **sommaren** till **klädningar** och **blusar: Habutai, Pompadour, Chiné, Rayé, Voile, Shantung, St. Galler Stickerei, Mousseline** 120 cm. bred, från 95 öre metern, i svart, hvitt, enfärgadt och kulört.
Vi sälja endast garanteradt solida sidentyger **direkt till privatpersoner, porto- och tullfritt** till bostaden.
Schweizer & Co., Luzern S 4 (Schweiz),
Sidentygs-Export. — Kungl. Hoflev.

Mindre behagligt

är att vid vistelse i skog och mark plågas af ömma fötter och myggbett. Hvar och och en, som försökt fil. doktor P. Håkanssons fabrikat Salubrin såsom behandlingsmedel i dylika fall eller mot andra yttre skador, uraktlåter icke att ständigt hafva det till hands på sina resor och i sitt hem. Salubrin tillhandahålles i Parfym-, Speceri- och Färgaffärer. Partilager hos

Geijer & C:o, Stockholm.

FRÅGOR

ENHVAR läsare af Idun äger rätt att å denna afdelning framställa förfrågningar rörande husliga eller andra angelägenheter till besvarande af läsekretsen. Dock förbehåller sig redaktionen oinskränkt befogenhet att utesluta de frågor, hvilka anses sakna mera allmänt intresse. Hvarje publicerad fråga kommer att besvaras, och utbetalas för det bästa svaret å någon af här nedan införda frågor, som insändes till redaktionen senast 10 dagar efter detta nummers dato, ett pris af 10 kronor.

N:r 1. Vore tacksam om någon af Iduns läsare ville lämna upplysning om huruvida ett testamente, som icke är uppvisadt i rådhusrätten, men som är bevittnadt af 2 personer, hvilka fortfarande finnas i lifvet är fullt giltigt så länge dessa båda vittnen lefva?

Ett annat fall: Ett testamente blef på sin tid af en person upprättadt till förmån för en annan. Testamentets upprättare lefver, men testamentstagaren har aflidit efter sedan testamentet blifvit uppvisadt i rådhusrätten. Ett annat testamente har sedermera blifvit upprättadt till förmån för annan person och bevittnadt, men ej lagfaret, hvarför frågas om det först nämnda har alldeles upphört att gälla utan att anmälan om saken behöfver göras till rätten och det senare tillkomna har gällande kraft så länge vittnena på detsamma lefva?

Mimosa.

N:r 2. Hvart skall man vända sig för att erhålla upplysning om gammalt porslins ålder, värde m. m. Är Gustafsbergsporslinet i högt värde, gammalt nämligen, eller är gammalt Rörstrandsporslin värdefullare?

Astrid.

N:r 3. Är det bekant hvarifrån släkten Ruda härstammar och när den invandrade till Sverige. Under hvilka omständigheter och när den adlades. Deras sköldemärke har följande utseende: en sköld i midten, hvarpå tvänne lejon lägga sina framtassar, tvänne till hälften svajande fanor, samt midt i skölden en mansarm kraftigt omslutande en värja. Hvad kan detta sköldemärke hafva för betydelse? Särdeles tacksam för svar blir

Astrid.

N:r 4. Några af de gamla kopparstick jag genom köp förvärfvat mig hafva under åratal i förra ägares ägo saknat skydd af glas och därigenom fått en mängd fläckar, hufvudsakligen efter flugor, Huru skola dessa fläckar aflägsnas utan att skada själfva kopparsticken frågar

Vän af ordning.

N:r 5. Hur tillverkar man pepparkaksdeg till mjuka julbockar.

Fru Mia.

N:r 6. Kan en person erhålla Nobelpriset mer än en gång? Enligt Nobels sista vilja skulle ju priset utdelas för hvad som uträttats föregående år.

Figge.

N:r 7. Finnes något medel mot frost i händerna? Dito mot af frost svullen och röd näsa? Det kommer tillbaka hvarje år och är mycket plågsamt. Iakttager all möjlig försiktighet, men utan resultat.

Sobotka.

N:r 8. Finnes något medel att göra vin som blifvit unket, friskt och brukbart?

M—r S—w.

N:r 9. Magdalena Rudenschölds tragiska historia, sådan den är skildrad i »Drabanten» af Ridderstad, »Gustaf III:s testamente» af Trolle samt i Sylvias »Magdalena Rudenscnöld», har rört mig djupt. Jag skulle önska veta något om hennes senaste lefnadsöden eller tiden efter det hon vardt ett politiskt offer. Hvar skall jag finna en utförligare beskrifning häröfver?

»Intresserad».

N:r 10. Finnes papper till tillskärningsmönster, så bredt, att det ej behöfver skarfvas vid tillklippning af kjolmönster? Hvar köpes det? Om man måste klistra, hvilket ämne användes till klistringen?

Landsortsbo.

N:r 11. Vi tänkte att i en mindre landsortsstad öppna ett litet Café, d. v. s. med kaffe, choklad o. d. samt hembakadt småbröd. Huru stort kapital behöfves, då vi tänkte göra allt arbete själfva? Eller har saken inga utsikter för sig? Månne en Hvit- och kortvaruaffär tillsammans med tvätt och fransk strykning skulle vara fördelaktigare? I så fall, huru stort kapital o. s. v.

Tvänne landttöser.

N:r 12. Som jag tänkte gå in vid telefonen, undrar jag, om man skall gå igenom en särskild kurs, och hvar då? Hur stor lön kan man påräkna? Fordras någon viss ålder. Tacksam för vidare upplysningar beder

»21-åring».

N:r 13. Är någon ålder bestämd för inträde vid »Dramatiska teaterns elevskola»? Eller finnes någon annan teaterskola, där man kan utbilda sig till skådespelerska? Hur lång tid behöfver man gå vid Dramatiska teaterns skola? och hur vinna inträde där? Hur stor kostnad

Hildur.

N:r 14. Hvilka fleråriga blomväxter trifvas på sandjord?

Skogsbo.

N:r 15. Bedes härmed få beskrifning på hafre-kex.

Elsa.

N:r 16. Hur bottaga obehaglig knarrning i kängor?

N:r 17. På en större parianbild har uppstått svarta fläckar, liknande smuts, men trotsar tvål och vatten; är visst i själfva massan. Huru få bort detta och huru skall parianföremål behandlas, då kanske tvättningar med tvål och vatten ej äro bra.

Viola.

N:r 18. En parianbyst har genom oförstånd blifvit målad i hvit oljefärg. Hur lämpligast aflägsna denna utan att skada bysten?

Misse.

N:r 19. Hvilka fordringar ställas i allmänhet på en slöjd- och väfläraranna i folkhögskola, och hvar skall man få nödig utbildning därtill? Finnes särskild kurs, där sådana lärarinnor utbildas? Förekommer ej stundom, att sådana lärarinnor äfven skola kunna undervisa i andra ämnen, såsom gymnastik etc.?

Blanche.

N:r 20. Huru skall man borttaga mögelfläckar på spegelglas? Desamma sitta på baksidan och förstöra således själfva spegelglaset.

M. M.

N:r 21. Kan någon säga mig huru jag skall förvara smörgåsmat, såsom rökt skinka, medvurst m. m., såväl vinter som sommartid? Bor långt ute på landet, hvadan tillgång på färskt ej finnes mer än högst en gång i veckan, ej sällan mindre ofta? Jag vore äfven tacksam, om jag finge något råd huru jag skall förfara med mjukt bröd för att det skall hålla sig.

B—t.

N:r 22. Hur skall man enkelt och trefligt inreda hall, hvardagsrum och matsal i en ännu oinredd sommarvilla? Hvilka färgtoner äro lämpligast å väggarne i de resp. rummen?

Biddi.

N:r 23. Hvilka äro villkoren för att vinna inträde på asylet för »Pauvres Honteux» samt hvart ansökningen i så fall bör ställas. Hvilka äro styrelsemedlemmar? Kan den, som är född i Stockholm och dotter till tjänsteman i statens tjänst äga något företräde?

»E. — Prenumerant — T.»

N:r 24. Hvad kan man göra för att få buffelhud å ekmöbler fri från repor och fläckar?

Norma.

N:r 25. Hur gör man spånhattar i hemmen? Önskas fullständiga råd därom. Äfvenså hur man tillverkar pappershattar. Också att baka godt knäckebröd. Har försökt flera gånger med både fint och groft rågmjöl, men brödet vill ej bli mört. Varm ugn?

»Vetgirig.»

TIDSFÖRDRIF

IFYLLNINGSGÅTA.

1	×	5	2	2	5	×
2	×	1	4	8	4	×
3	×	6	9	3	10	×
4	×	6	11	15	6	×
5	×	1	8	4	11	×
6	×	14	13	16	5	×
7	×	12	9	15	14	×
8	×	5	12	10	8	×
9	×	18	12	12	6	×
10	×	1	19	20	6	×
11	×	6	1	1	11	×
12	×	6	13	16	4	×
13	×	11	10	10	20	×
14	×	6	9	12	6	×
15	×	14	11	12	5	×
16	×	15	16	9	11	×
17	×	5	6	17	5	×

Bokstäfverna, som infalla i de med kors betecknade rutorna, bilda hvar sitt ordspråk. Siffrorna utbytas mot bokstäfver. Äro dessa rätt funna, bildas följande ord:

1) Litet djur.
2) Kvinnonamn.
3) Instrument.
4) Adjektiv.
5) Kvinnonamn.
6) Sagopersonlighet.
7) Ett slags gräs.
8) Bör man göra för en baktalad nästa.
9) Mansnamn.
10) Stad i Storbritannien.
11) Göra aspens blad.
12) Är mången landsväg.
13) Kokas för hälsan.
14) Mansnamn.
15) Träd.
16) Färg.
17) Stad i Italien.

Finska.

PYRAMIDGÅTA.

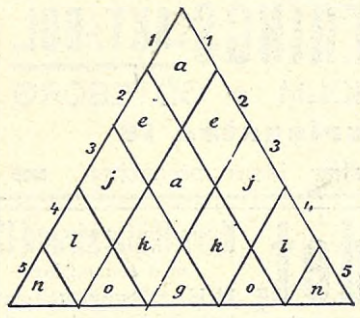

Omflytta bokstäfverna i ofvanstående pyramid, så att de, lästa korsvis som siffrorna utvisa, bilda fem ord. Orden äro: 1 djur, 2 borde ingen vara, 3 personligt pronomen, 4 någonting tryckande, 5 bokstaf.

Finska.

ORDENSGÅTA.

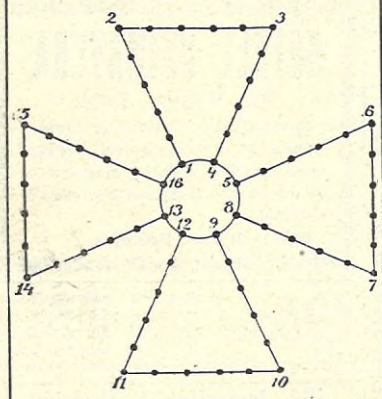

Om punkterna besättas med bokstäfver och dessa äro rätt funna, erhållas tolf ord. De bokstäfver, som komma på de numrerade punkterna i ordensstjärnans midt, bilda namnet på ett europeiskt rike. De bokstäfver åter, som komma på de numrerade punkterna i stjärnans yttre hörn, bilda namnet på ett annat rike i Europa.

Orden äro: 1—2 en dans, 2—3 benämning på egyptisk härskare, 3—4 frukt, 5—6 är sländan, 6—7 sjukdom, 7—8 på tebordet, 9—10 stad i Bayern, 10—11 hos bokhandlaren, 11—12 station i Sverige, 13—14 djur, 14—15 göres i kriget 15—16 sägen.

Mor.

TABULA MAGICA.

1	1	2	2	3
3	3	3	4	4
4	4	5	5	5
6	6	6	7	7
8	9	9	9	9

Ordna siffrorna så, att de gifva samma summa vare sig man läser dem lodrätt, vågrätt, eller tvärs öfver fyrkanten från hörn till hörn.

Mary.

ARITMOREM.

2, 7, 9, 5 = resplagg,
10, 7, 6, 4 = järnvägsstation,
1, 9, 10 = växt,
7, 3, 4, 5, 6 = stad,
8, 3, 4, 5 = under taket,
5, 6, 7, 10, 3, 4 = sjödjur,
8, 3, 1, 2, 6, 4 = är ett köksredskap,
1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10 = väfnad.

Vera.

Prisbelönt med guldmedalj vid världsutställningen i Liége.

»MUM» bästa kraftnäring för barn. Intyg och förord från legitimerade läkare och barnasyler. Svenskt fabrikat tillverkadt under kontroll af D:r C. Setterberg. Fritt från stärkelse och cellulosa och hvarje för dibarn skadligt ämne. Säljes i stora burkar om 400 kcm. till kr. 1.75 hos apotekare och handlande.

A. W. Friestedts Fabr. A.-B., Stockholm.

Oöfverträffad 50öres Tvål

Försäljes af Parfym- och Speceri-handlande.
Generalagent Emil Boström, Sundbyberg.

Patent. **Hafremjöl.**

Gyllenhammars

Tillverkningen af GYLLENHAMMARS pat. Hafregryn och Hafremjöl står under läkares tillsyn. Största noggrannhet vid tillverkningen.

Gyllenhammars Barnkraftmjöl.

Tulseboda Brunns- och Badanstalt.

Adr. Kyrkhult, Blekinge.
Öppen 1 juni—1 sept.

Begär prospekt.

Nytt! **Nytt!**

'Säkerhetskaffelocket'

Största nyhet för köket! Hindrar öfverkokning! Passar för alla kaffepannor! Kostar endast 80 öre. Finnes öfverallt. I parti från

Industribol. GOTTF. THORSSIN & C:o,
19 A Torsgatan, Stockholm.
Rikstel. 4. Telegr.-adr. Thorssinkomp.

SUNLIGHT Tvål

På mera än ett sätt visar sig SUNLIGHT TVÅL vara till nytta. Det finnes intet som den ej rengör. Renlighet och trefnad härskar i de hem, hvar SUNLIGHT TVÅL användes.

Banyuls Trilles.

Ett aptitgifvande, magstärkande vin, afsedt för konvalescenter och svaga personer i allmänhet. Rekommenderadt af många hrr läkare.

Pris pr butelj kr. 3,50 hos

HÖGSTEDT & C:o,
Stockholm, 32 Regeringsgatan.

Dröj ej att börja använda

A. R. LINGONS, Göteborg,

VARUMÄRKE

SYLT & SAFT.

Högsta kvalitet. Billigaste pris. Finnes i hvarje Speceriaffär.

Prenumerera på Barngarderoben.

Resvant sällskap sökes i och för sommarvistelse i Tyskland af yngre, kvinnlig konstintresserad. Svar till »Norrländska», Umeå p. r.

1 juni. **3 à 4 trefliga rum med fri utsikt lediga för uthyrning. Af ven del i kök. Vidare öfverenskommelse alla e. m. efter kl. 4. Tel. Vasa 510**

TREKANT.

	1	2	3	4	5	6	7
1	a	a	a	a	d	i	i
2	i	i	n	n	o	o	
3	o	o	p	r	r		
4	r	r	r	s			
5	s	s	s				
6	s	t					
7	t						

Bokstäfverna ordnas så, att samma ord bildas på de hvarandra motsvarande lod- och vågräta rutraderna.

1) En, som af andras öfverflöd sin näring hälst vill taga.
2) En manlig skönhet, som helt visst kan kvinnorna behaga.
3) Vid Floras ljufva blomsterhof, det skönaste af under.
4) Hvad man från Adam räkna kan på ganska goda grunder.
5) Ett tilltalsord, som nyttjas blott, där engelska man »speakar»,
6) Hvarmed det lägges vägfast bro utöfver breda vikar.

Till sist en liten konsonant,
som pli och stadga ger åt
Tant.

CHARAD.

Att mitt förstas skönhet hålla fram
Höfves det att följa vissa lagar,
Samt att välja sällskap, som behagar,
Eljes får man af effekten skam.
Är han ensam, kan han fritt sig röra
Utan att all harmoni förstöra.

Epitet, som passar in på mycket,
Är mitt andra — första apelsinen,
Ättikan och likaså den minen,
Som i grund förstör det goda tycket.
Eljes är det mänskligt att det vara
Någon gång — ej allt för ofta bara.

Mycket svårt det vara skall att finna
En beteckning konstig som mitt helas,
Ty det uppstår af att något felas.
Aldrig har det burits af en kvinna,
Endast utaf män och alla dessa
Ha det burit på sin stackars hjässa.

Onkel Set.

LÖSNINGAR

TILL TIDSFÖRDRIFVET I N:R 21.

RÄTTELSE. Till följd af ett ombrytningsfel i föregående nummers tidsfördrifsafdelning ha de två raderna »Begynnelse- och slutbokstäfverna bilda hvar sitt kvinnonamn» blifvit placerade under korsgåtan i stället för under namngåtan.

KORSGÅTAN: 1) Svärdslilja. 2) Blomsterlök. 3) Handlexikon.

NAMNGÅTAN: Gabriella, Desideria: Gertrud, Aune, Basilius, Randi, Ingrid, Eufrosyne, Leander, Lizzi, Anna.

ANAGRAMMET: Ätran, äntra, ränta, tärna, ärnat, träna, rätan, ärtan.

BOKSTAFSGÅTAN: Tornsvalor,
Trosa,
ros.

DIAMANTGÅTAN: f, kid, kulor, filosof, dosis, ros, f.

REBUSEN: Ett oansenligt föremål.

METAMORFOSEN: Gymnastikdirektör.

CHARADEN: Spis-bröd.

LÄKARERÅD

ENHVAR af Iduns läsare äger att å denna afdelning erhålla fria läkarråd Förfrågningar insändas till redaktionen med påskrift till »Till Iduns läkare».

M. N. (?) Detta är efter all sannolikhet icke ett fall, som behöfver sjukhusvård. Vänd er därför personligen till någon af de förut omnämnda läkarne. Först då kan i alla händelser afgöras, om ni behöfver stanna i Stockholm (eventuelt på sjukhus). — Se svar till 24 år 1) och 2) i n:r 9.

Skåning. 1) Medels salpetersyra och 2) medels s. k. alkalisk vismutlösning. Men ni måste naturligtvis först se, hur dessa prof utföras, innan ni själf kan verkställa dem.

Mångårig prenumerant. Ni behöfver en tids behandling hos specialist.

Märtha. 1) Nej. 2) Ja. 3) Se svar till Småskollärarinna i n:r 6.

S. F—t. 1) Nej. 2) Nej. 3) Nej. 4)—7) Därpå finnes naturligtvis ingen statistik. 8) N:r 5 säkrare, men ej absolut oskadligt; n:r 6 tvärt om.

52-årig fru. Ögonsjukdomar böra ses och undersökas. Vänd er ånyo till ögonläkare.

Landsfru. Utan närmare kännedom om er sjukdom är det omöjligt att yttra sig om diet, val af kurort o. s. v. Sannolikt vore väl af de utländska Wiesbaden mest att tänka på, och måhända sedan någon inländsk. — 2—4 gram acetylsalicylsyra per dag bruka ofta lindra dylika plågor.

D:r—d.

BREFLÅDA

REDAKTIONENS BREFLÅDA:

Gerda. En god gärning är ju lofvärd, hvarhälst den söker sitt föremål, men att direkt uppmana stadsborna att, med förbigående af den tyvärr tillräckligt stora nöden i sina egna samhällen, vända sig med sin välgörenhet till aflägsnare håll, därtill finna vi, uppriktigt sagdt, ingen anledning.

Axel B:son. Användes icke.

S—n S—a. — Silvio. — E. S—n. — L. N. — Sonja. — A. B—ht. — Skaldernas falang! Tre droppar talang. Resten kling och klang!

Ika. Vi tro knappast, att edert lilla memento är af behofvet påkalladt. Snarare då, enligt vår erfarenhet, en vädjan till mödrarna att mindre klema med barnen.

Sven Finne. Vi frukta att de snarast skulle bli till en ogrässådd, edra »Små plantor!»

T. S. Tack, antages.

S. M. Undermåligt!

Elly B. Vårt tack till er själf och vår vördnad till er »tant», som tydligen är en fin och klok gammal dam. Den lilla lifsbilden förtjänar sin plats i våra spalter.

S. H. Nej tack, öfversättningar använda vi ej.

Tankred. Måhända finna vi en liten vrå i våra spalter, där eder »Reflex» kan få spela in.

Viktor. Se här hur »Viktor» besjunger »En kyss»:

En kyss, men en kyss utaf evighet
af lifvets härlighet full,
af domningssöfvande salighet
som glömmer jordenoms mull.

Som lättar en evighetstanke tung
af sorgefylldt pressande hot,
som siar om vår så sprittande ung
och struntar i synd och bot.

En kyss som ger mer än lifvet vet
och känner af salighet,
en kyss af drömmande tånfullhet,
Mohammeds närlighet.

En ljusskymt af evighets tempelgård,
af tånande houris smek,
en jordesmärtorna kantande bård
af kuttrande dufvosmek

o. s. v., o. s. v.

Hvem som nu än har gifvit Viktor den underbara kyssen — icke är det någon af sånggudinnorna!

E—n. Tack — delvis.

G. B. L—n. Den lilla »Sånghistorien» antages med nöje.

Touchée. Passar nog bättre i Figaro!

Skånskas skildring af ett bondbröllop på 1820-talet saknar ju icke ett visst kulturhistoriskt intresse, men ställer sig för vidlyftig för Iduns strängt anlitade utrymme.

EXPEDITIONENS BREFLÅDA:

»20 år», Eskilstuna. 1:60 pr gång. Rest. torde insändas.

»Lissy», Västervik. 2:80 pr gång. Likvid i postanvisning.

AKTIEBOLAGET
STOCKHOLMS DISKONTOBANK
Hufvudkontor STOCKHOLM, Regeringsgatan 8.
Filialkontor: Hötorget 8 och Odengatan 55. Afdelningskontor i Norrtelje.
Emottager penningar å alla vanliga inlåningsräkningar till högsta gällande ränta.
Hemsparbössor afgiftsfritt.

Sundsvalls Enskilda Bank
22 Fredsgatan 22.
Sparkasseränta — 4 proc.
Uthyr Kassafack,
årshyra från 15 kr.

Ung flicka
af god familj önskar mot fritt vivre plats i familj som hjälp och sällskap. Kunnig i handarbete och musik samt håg och fallenhet för matlagning. Beläget svar torde snarast sändas till »A. W. S.», Iduns exp.

EN engelsk dam önskar plats i familj. Goda ref. Miss Edwards, Östermalmsg. 13, Stockholm.

EN 28-årig, föräldralös småskollärarinna, som blifvit mycket pröfvad, önskar för någon tid mot fritt vivre eller lön komma till stilla, enkel familj eller ensam dam. Vidare upplysn. skyndsamt. Goda betyg finnes. Snart svar till »C. 28», Iduns exp. f. v. b.

UNG bildad flicka af god familj som genomgått Barnavärn, önskar plats för spädt barn, hälst på landet. Svar till »Barnkär och plikttrogen», Iduns exp.

MEDELÅLDERS, snäll, bildad flicka kunnig i matlagning, bakning, finare och enklare sömnad söker plats till landet, brunns- eller badort. Svar »Småländska 1017», Iduns exp.

EN 22 års flicka af god familj, kunnig i matlagning, sömnad och handarbeten önskar plats i bättre familj, hälst på vacker och centralt belägen plats på landet, för erhållande af umgängesvana och vidare utbildning i hushåll m. m. Är villig att deltaga i de flesta förekommande göromål. Vänligt bemötande af husmoder önskvärd. Svar emotses snarast till »Värmlandsflicka», Iduns exp.

BÄTTRE medelålders fruntimmer önskar öfver sommaren mot fritt vivre plats som god och pålitlig hjälp åt husmoder. Svar till »Plikttrogen», Skellefteå p. r.

Sommarinackordering,
adress: Fru M. Hüttling, Souvenir, Alingsås.

I hög frisk trakt af Södermanland emottages ungdom i inackordering samt som hushållselever. Tillfälle till bad och gymnastik. Vidare genom fröken E. Levin, Brunkebergsg. 3 A, efter 27 maj Bie.

För 15 års flicka
önskas inackordering under sommaren i präst- eller annan familj på landet (hälst vid sjö), där moderlig tillsyn kan påräknas och där jämnårig skolungdom finnes. Närmare genom korrespondens snarast med »E. Z. 15», Iduns exp.

Angenäm sommarvistelse.
På naturskön vid barrskog och sjö belägen egendom med hög luft, emottages inackordering af damer. Ungdom finnes. Moderat pris. Goda ref. Fru Tora Anander, Dalby, Bettna. Rikstelefon.

UNG dam önskar inackordering i godt hem, ej pensionat, under tiden 1—20 juli, i vacker trakt af Sverige, hälst Värmland eller Dalsland. Svar till »M—l—», Iduns exp.

2 SYSTRAR, en lärarinna och en husl., musikalisk, talande franska, tyska och engelska, önska inackordering i sommar i treflig familj där något umgänge finnes. Äro villiga om så önskas utbyta sina kunskaper. Svar till »T. 26», Iduns exp., Stockholm.

BÄTTRE flickor, som vilja lära sig alla i ett enkelt hem förekommande göromål, kunna få inackordera sig mot 25 kr. afgift pr månad i mycket naturskön trakt i Dalarne. Svar till »Hemtrefnad», Korsnäs.

NANCY, Fru Marie Pierre, medl. af Alliance franc. mottager i pension unga flickor och lärarinnor till utbildning i franska språket och förbered. till examen. Familjelif. Moderat pris. Engelska, musik o. a. efter önskan. Ref. frkn Bolling, Grefgatan 64, Sthlm.

FÖRLOFVAD flicka önskar inackordering några månader i treflig fin familj hälst i Norrland för att under husmoderns ledning lära ett hems skötande. Villig betala 30 kr. pr mån. Svar till »Ag.», Umeå p. r.

Fru Olais
propra och välkända pensionat i Borgholm rekommenderas.

I prästgård
eller annat bättre hem, vant vid att leda barns uppfostran, önskas inackordering för en 13-års flicka, hvarest lämnas undervisning i musik och V-klassens kurs för högre läroverk och fästes största afseende vid kärleksfull men fast ledning i förening med god vård och tillsyn. Svar med prisuppgift till »Barnuppfostran», postkontoret Linnégatan, Stockholm.

NORRA Inack:Byrån, Malmskillnadsg. 27 Sthlm. Förmedlar inack., ansk. värd., lärarinnor, sällskaps-, kontors-, hushålls-, barnfröknar.

Vid Villa Dalhem, Sala,
emottages, särskildt under sommarmånaderna, ett begränsadt antal inackorderingar. Villan är naturskönt belägen i barr- och löfskog invid sjö och vattendrag cirka 1/2 timmes väg från staden Sala. Prisuppgift och närmare upplysningar lämnas under ofvanstående adr. af fru Ellen Cornelius. Rikstel. 74.

I en högt belägen skogstrakt i norra Västergötland finnes tillfälle till billig inackordering för en enkel flicka. Svar till »Inackordering», Sköfde p. r.

ANGENEHME Pension in Lübeck. Viele Empfehlung. in Schweden. Monatl. M. 100. A. Koch, Leiter einer Staatsschule.

Pensionat de famille
förstklassigt.
Fröken Agnes Danielssen.
A. T 203 67. Sibyllegatan 18.

Sturepensionatet,
(inneh. Fru H. Rehnberg), Biblioteksg. 12, Stockholm, rek. såsom förstklassigt och centralt.

Pensionat Ristafallet
vackert beläget i västra Jämtland, 490 m. öfver hafvet. Härlig utsikt öfver Ristafallen och den vackra Undersåkersdalen. Stärkande luft. God helinackordering till kr. 90 pr månad. Stilla och fridfullt. Närmare meddelar Greta Hedin, Hålland. Obs.! Lungsiktiga mottagas ej.

Jämtland.
Hedmans Pensionat, Hålland, öppnas åter 15 maj. Vackert beläget i Undersåkersdalen, 5 minuters väg från Hållands post- och anhaltstation, 1,450 fot öfver hafvet. Stärkande fjäll- och skogsluft. God och billig helinackordering. Närmare upplysningar lämnar Fru Karin Hedman-Hellström. Obs.! Lungsiktiga emottagas ej.

Åre Turist- och Rekreationsort
Åreskutan, Hotell och Pensionat rekommenderas! Mildt fjällklimat. Godt bord. Prospekt från Svenska Turistföreningen och Åre. Kristina Hansson.

Karlslunds Pensionat Rättvik.
Högt läge. Barrskog. Egen granpark med fri utsikt öfver Siljan. Godt bord. Goda kommunikationer. Förfrågningar besvaras från Karlslunds Pensionat, Rättvik.

Winborgs Ättiksprit
äger arom, fyllighet och styrka.
OBS! Vidstående etikett o. firmanamnet
Winborg.
Till salu i alla specerio. viktualieaffärer.

Märkvärdiga vykortspriser. Hos *John Fröberg, Finspong,* erhållas nu 100 vyo. genrebrefkort i *färg*tryck till kr. 1.80 samt dessutom *gratis* 50 brefkort i färgtryck! Tagas 200 st., kosta de kr. 3.60, och då lämnas 100 gratisbrefkort i färgtryck. Med lätthet förtjänas 5 kr. pr dag på dylika kort! Insänd ettdera beloppet.

Messaline- Radium- Louisine- Taft- Randigt Rutigt
Siden
i alla prislägen; franko och tullfritt till hemmet.
Profver omgående.
Sidenfabrik. HENNEBERG, ZÜRICH (K. o. K. Hoflev.)

NYHET! NYHET!
I alla boklådor:
HENRIK BERG:
"Hygieniska Ströftåg".
Valda stycken ur hygien och enskild hälsovård.
Innehåll:
Vattenbehandling. — Tuberkulosfrågan. — Hygienisk moderevy. — Själslifvets hygien. — Sömn, sömnmedel o. hypnotism. — Renlighetens problem — Vår viktigaste hygieniska reform. — Könsproblemet. — Rörelse är lif. — Magen regerar världen.
Pris Kr. 3.—.
HÄLSOVÄNNENS FÖRLAGS-A.-B.

Alsbäck
rekreationsort vid Gullmarsfjorden (1 mil fr. Lysekil) rekommenderas. Vidare genom Olga Dahl, Lysekil.

GUBBENS TVÄTTPULVER
är fritt från klor och andra frätande ämnen. Användes med fördel såväl till storbyk som småtvätt; rena, hvita, friskt luktande kläder erhållas.
Pris 25 öre pr paket.
Holst & Co Tekn. Fabrik, Stockholm.

Kuhne-behandling.
För sjuka, som önska behandling enligt denna metod, finnes åter platser lediga i privathem i Blekinge. Äfven barn mottagas. Alla slag af sjukdomar, som ej äro smittosamma, behandlas. Smittosamt sjuka kunna få råd genom bref. Lätt botade sjukdomar äro: dålig matsmältning, förstoppning, diarré, blodbrist, lungkatarr, en del njursjukdomar, hufvudvärk, skrofler o. s. v. Vård af sjukgymnast, som själf studerat metoden hos Kuhne i Leipzig. Förfrågningar besvaras af Fröken Anna Egnér, Asarum, (Blekinge län).

Prenumerera på Idun

Konungariket Sachsen.
Technikum Mittweida.
Rektor: Prof. A. Holzt
Högre tekniskt läroverk för elektro- och maskinteknik.
Skilda afdelningar för ingeniörer tekniker och verkmästare.
Elektrot.- o. maskinlaboratorier.
Instruktions-verkstäder.
36:te läsåret 3610 studerande.
Program etc. kostnadsfritt gen.
Sekretariatet.

D:r Kleens

(ett-åriga) kurs för damer i *Massage och Sjukgymnastik* börjar måndagen den 1 okt. kl. 11 f. m. *N:o 15 Klara södra Kyrkogata, 2 tr. upp.* OBS.! Prospekt begäres helst under adress Saltsjöbaden.

D:r med. Leo Klemperer.

Karlsbad (Böhmen). Parkstrasse hus »Wettin». Mottagningstid kl. 7—9, 3—5.

Tandläk. Elias Widfond,

25 Regeringsgatan 25, insätter artificiella tänder. Plomb. med guld, amalgam o. emalj. A. t. 102 67. Moderata priser.

VITTELVATTEN,

verksamt mot gikt och rheumatism rekvireras hos Major W. Åman, Söder, Sthlm.

Hårborttagaren.

Före begagnandet.

Befriar genast från missprydande hår eller skägg. Pris kr. 2.50 + porto pr ask.

Efter begagnandet.

Tekniska General-Depôten,
Riddaregatan 15, Stockholm.

Fräkenpomada

är det *enda absolut säkra medel* att snabbt och utan obehag borttaga *fräknar, lefverfläckar* och *solbränna* samt göra den *fulaste hy hvit* och *vacker*.

Ofelbar verkan garanteras.

Fräkenpomadan innehåller inga för hyn skadliga beståndsdelar.

Många intyg och tacksamhetsbref från hela Skandinavien.

Pris 3 kr. pr burk. Expedieras emot postförskott eller efterkraf.

Tekniska General-Depôten Stockholm,
15 Riddaregatan 15.

Crême de Cholepalmine,

utmärkt antiseptiskt hudmedel, säljes i tuber à 30 och 75 öre hos *Herrar Specerie-, Färg- och Parfymhandlande* m. fl. samt *å Apoteken.*

Tidaholms Fantasimöbler

rikhalt. urval i forn. stil. Fullst. rumsmöblemang utföras i alla olika variationer efter order. Mod. mönster. Begär prisuppgifter från Tidaholms Bruks Aktiebolag, *Tidaholm.* Försäljningsmagasin, Beridarebansg. 27, Birger Jarlsg. 1, Stockholm.

Rudholms Kakelfabrik

Norrköping.

Enkla och dekorativa kakelugnar i modern smakriktning. Ill. priskurant på begäran.

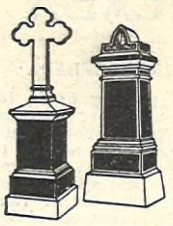

Vackra Grafvårdar

af den vackra, hårda och hållbara svarta Skanums-graniten, tillverkas ovillkorligen billigast hos granitägaren

EDVARD STEINERS Stenhuggeri och Mek. Sliperi i Kristinehamn.

Enhvar kan hänvända sig direkt dit. Priskurant fås mot 2 porton.

Husqvarna Velocipeder

stå fortfarande främst i fråga om

Styrka och Lättgående

hvarpå bland annat den stadigt stigande omsättningen utgör ett talande bevis. Tillverkningen är den utan jämförelse största i Skandinavien. Är 1905 såldes inom landet c:a 5,000 Husqvarna-velocipeder.

Guldmedalj i Paris 1900 och högsta utmärkelser vid sedermera hållna inhemska industriutställningar. Priskurant för 1906 på begäran gratis och franko.

HUSQVARNA VAPENFABRIKS AKTIEBOLAG, Husqvarna.

4 Kronor och mera pr dag.

Hemarbet-Stickmaskin-Sällskapet. **Personer sökas, såväl män som kvinnor att sticka på våra maskiner. Enkelt och lätt arbete hemma under hela året. Förkunskaper ej nödvändiga. Afstånd af ingen betydelse. Vi köpa arbetet.**

Th. Swahn & C:o Malmö, Östra Kajgatan 5.

Ombud för Stockholm: **Fröken Signe Sjögren, Birkagatan 18,** Rikst. 97 51.

Nya Hushållsskolan,

19 Vestra Trädgårdsgatan 19, Stockholm,

hvilken började sin verksamhet år 1881, afser att meddela *bildade* flickor undervisning och öfning i enklare och finare matlagning, bakning, syltning och inläggning af grönsaker, finstrykning samt öfriga inom ett hushåll förekommande göromål, för att sålunda sätta dem i stånd att på ett praktiskt sätt förestå egna eller andras hem.

Teoretisk undervisning: en kortare kurs i Födoämneslära och Hälsovårdslära.

Skolan har varit besökt af tvåtusenättioåtta *(2,088)* elever.

Hvarje kurs omfattar 4 eller 4 1/2 månader. Elever mottagas äfven på kortare tid.

Ny kurs börjar den 1 nästkommande augusti.

Prospekt och vidare upplysningar meddelas af

Fröken Hedda Cronius,
Föreståndarinna.

Schweizerbroderier.

Hvita broderade Remsor, Väfnader, Spetsar m. m. Absolut största urval, billigaste priser. Rikt profsortiment till landsorten.

Broderiaffären,
24 Kommendörsgatan, 1 tr.
(Hörnet af Sibyllegatan).

Prenumerera på Idun!

Handväfda Linneväfnader.

Duktyger, handdukar, lakanslärft, nisdukar m. m., köpas bäst och billigast från Kungsäters Linneväfveri, Kungsäter. Katalog och profver gratis och franko.

Matsmältningssvårigheter

Sedan 25 år har hos läkare och allmänheten i Sverige de i hela världen kända, och i synnerhet af kvinnorna omtyckta

Apotekare Richard Brandt's Schweizerpiller

visat sig som ett säkert, värksamt, angenämt och absolut oskadligt husmedel vid **förstoppning** i samband med illamående, halsbränna, uppstötningar, brist på matlust, svårhet i lemmarna, förstämning, blodkongestion till hufvud och bröst, hufvudvärk, hjertklappning, svindelanfall, andnöd, lefver och gallsjukdomar. Dessa piller är till **blodrensning** ett oöfverträffadt medel. Hvarje ask med äkta, Apotekare Richard Brandt's Schweizerpiller är försedt med ett hvitt kors på röd ruta och erhållas dessa å de flesta Apotek. Pris pr. ask 1 kr. Ensam fabrikant: Fr. Merckling, Apotekare Rich. Brandt's Nachf., Schaffhausen (Schweiz).

Eda Skogssanatorium och Järnkälla, Wärmland,

7 km. fr. Charlottenbergs järnvägsstation (å vestra stambanan). Sundt, härligt läge invid de skogklädda gränsbergen mot Norge. Billiga lefnadskostnader. Godt bord. Förträfflig järnkälla. Varmbadhus, spec. goda gyttjebad. Massage. Elektricitet, Medicinska förfrågningar besvaras af sanatorieläkaren d:r G. Grill adr. Avesta. Prospekt och rumsbeställningar g:m kamrerarekontoret Eda Sanatorium, Charlottenberg.

HERM. MEETHS STOCKHOLM.

NYHETER i Tunna, Eleganta SIDENBLUSLIF, LAVALLIERS och ROSETTER.
Regeringsg 26.

Den djupa och varaktiga glansen å koppar och mässing erhålles endast då man vid putsning använder

Cypro-lin

puts-pomada;

finnes i 10- o. 25-öres askar, i 1/1 o. 1/2 kg. burkar.

Holst & C:o Tekn. Fabrik,
STOCKHOLM.

Wirserums Ekmöbler

Stockholm, Birgerjarlsgatan 22.
Göteborg, Victoriagatan 5.
Eller direkt från
EKELUNDS SNICKERIFABRIKS A.-B.,
WIRSERUM.

Aktiebolaget Göteborgs Bank

f. d. Göteborgs Enskilda Bank.
12 Brunkebergstorg 12.

Sparkasseränta 4 proc.

Aktiebolaget Stockholms Diskontobank,

Hufvudkontor: Regeringsgatan 8.
Afdelningskontor: Hötorget 8 (Kungsgat.).
Odengatan 55 (invid Upplandsgatan).

Depositionsränta	4 1/2 proc.
Sparkasseränta	4 »
Checkräkningsränta	2 »
Kreditivränta	5 1/2 »

Hemsparbössor.

Utländskt mynt köpes och säljes
Resekreditiv. Notariatafdelning.
Förvaringsfack.

TVÄTTA OCH FÄRGA

edra Klädningar, Kostymer, Gardiner, Täcken, Mattor m. m. hos

LUNDBY

Skönfärgeri o. Kemiska Tvätt, Göteborg.

Af intyg bedja vi endast få meddela följande:

Jag har flera gånger begagnat mig af Lundby Kemiska tvätt för rengöring af balklädningar, plymer m. m., och har det sätt, hvarpå arbetet utförts, alltid varit till min stora belåtenhet.

M. Siöcrona,
Hoffröken hos H. K. H. Härtiginnan af Västergötland.

För Engelska sjukan,

som bryter ut vid alla åldrar intill 40 år, fås säker hjälp af Fröken H. Bengtsson i Arrie.

Några igenkänningstecken på sjukdomen äro:

Bleka, magra, slappa i armar och ben, slem, kyla, klåda, gnat'gt lynne, ej aptit eller sömn.

Vänta ej tills Ni blir sönderbruten.

Ärade fruar!

Verkligt helfet, lagrad ost af egen tillverkning, 4 till 10 kgs vigt säljes à 1,45 pr kg., mot efterkraf från Kyrkängens Mejeri, Elgarås.

Joko! Hvad skall jag använda till min stortvätt?

Chromol säpan är bäst!

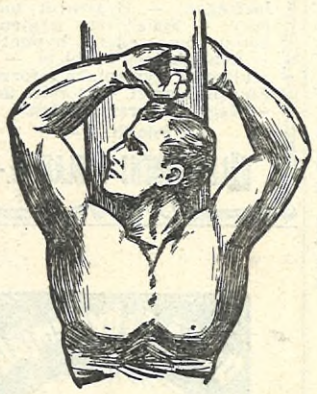

Ett viktigt meddelande.

Svaga män och kvinnor.

Till de sjuka och på droger uttråkade, till de nervösa och maglidande, till den bleka, öfveransträngda kvinnan och uttröttade mannen, till massan af lidande, hvilka oupphörligt sökt hälsan, utan att finna den, sända vi detta trösterika meddelande. Läs det noggrant hvarje ord: *Elektricitet, Lif, Nervenergi, Mänsklig vitalitet, Styrka i alla vitala organ: I dessa är allt elektricitet.*

Svage och trötte, krafterna kunna återvinnas. Vi hafva fulländat den största förbättringen i Elektro-Therapi. Vår uppfinning är

"AJAX" Torr-Cell,

Kropps-Batteri, en appliceringsapparat, som genererar en stor volym elektricitet och ingjuter den i kroppen utan användande af syror eller ättika och som ej behöfver vare sig laddning eller annan preparering af något slag.

»AJAX» Torr-Cell är så mycket öfverlägsen de elektriska bältena som båglampan är öfverlägsen talgljuset. »AJAX» Torr-Cell bäres under sömnen. Värmen, styrkan och den lifgifvande elektriska kraften befinnes i alla vitala organ efter en natts användning. Med en sådan kraft, huru skall sjukdom kunna bli möjlig?

Ingen ättika! Intet besvär!

Bort med fördomar! Bort med gamla metoder och hell de nya! Tro icke på någons ord! Undersök det själf! Vi vilja sända eder en appliceringsapparat för eder egen eller eder läkares inspektion, ty alla borde se den. Kasta bort edert gamla och illaluktande bälte! Vi gifva eder en reduktion därför i utbyte mot vår »AJAX» Torr-Cell.

Elektriciteten är den nyaste och framgångsrikaste behandlingen för nervösa och sjukliga personer. Vi tro att »AJAX» Torr-Cell är den bästa och mest praktiska metod för dess applicering.

SVENSKA ELEKTRISKA INSTITUTET,
(Afdelning 15) Regeringsgatan 9, Stockholm.

Sänd mig Eder fria bok »En frisk själ och en frisk kropp!»

Namn: .....

Adress: .....

Gör ett besök för att öfvertyga eder! Om ni vill tillskrifva oss, sända vi eder kostnadsfritt vår bok, det senaste vetenskapliga arbetet i ämnet. Skrif genast och närslut denna kupong eller ett brefkort är tillräckligt.

Allm. tel. 76 48. *Rikst. 89 03.*

Wilhelmssons Boktryckeri A.-B., Stockholm 1906.